

پنجاں تھواواں تے کھلون والا بس وچ کیتا جاون والا سچیاں دا سفر

مسیحی نقطہ نظر دا جوش، وقار تے شادمانی

جدوں خُدا واضح دسنا شروع ہو گیا تے علمِ الہیات دی خوشی دا کوئی ٹکانہ نہ رہیا

خُداوند دا شکر اے پئی اسی اَج اک واری فیر جمع آں پئی سچاں نوں جان دے سفر دے وچ
اک واری فیر رل کے کجھ گلاں اُتے دھیان کر سکلیں۔ جیویں پئی تسی جان دے او پئی اسی ایس
ویلے سچاں نوں جان دے لئی پنجاں تھواواں تے کھولن والے سفر دے بارے گل بات کر دے
پئے آں۔ تے ایویں اسی ویکھیا سی پئی جدوں خُدا نظر آنا شروع ہو گیا تے علمِ الہیات دی خوشی
دی انتہا نہ رہی۔

سب توں پہلاں اسی خُدا دے بارے گل بات کیتی سی تے فیر ایہدے باجوں اسی کائنات دیاں
کجھ پہلوواں دے بارے خُدا دی کاریگری نوں جان دی کوشش کیتی سی۔ تے اسی ویکھیا سی پئی
خُدا نے کئی دے نال ایس کائنات نوں بنایا سی تے ایہدے وچ پائی جاون والی ہر اک شے نوں
خلق کیتا سی۔ تے فیر اگے وھدیاں ہوئیاں اسی اپنے تھے پڑاؤ دے وچ انسانیت دے بارے گل
بات کیتی سی تے اسی ایس گل نوں جانیا سی پئی ایس کائنات دے وچ پائی جاون والی ہر اک
شے توں بہتی خُدا جیہڑی شے دی فکر کردا اے او ایس دُنیا دے وچ پائے جاون انسان نے۔
خُدا سب توں بہتا انسان دے نال پیار کردا اے۔

تے ہُن ایس ویلے اسی اپنے ایس سفر دے چوتھے پڑاؤ تے پہنچ چکے آں جہدے وچ اسی انسان
 تے خُدا دے وچ پائے جاوے والے وہڈے ملاپ دے بارے گل بات کردے پئے آں۔ تے ہُن
 تیکر اسی ایس عنوان نوں ادھے توں بہتا مُکا لیا اے۔ تے ایس سارے سفر دے وچ اسی
 جیہڑی گل نوں ساریاں تھاواں دے وچ اِکو جہیا پایا اے او اے مسیح یسوع دی شخصیت جہدے
 وچ اسی سارے اِک ای آں۔

اسی ایس چوتھے پڑاؤ دیاں ستاں حصیاں نوں وکھرے وکھرے عنواناں دے نال مکمل کر لیا
 اے۔ تے ہُن اسی ایہدے اٹھویں حصے نوں شروع کرن والے آں جہدے اُتے اسی وہڈے
 ملاپ دے حوالے نال دھیان کراں گے۔ خُدا تے انسان دا ملاپ جیہڑا اوہدے پتر ساڈے
 خُداوند یسوع مسیح دی رائیں ممکن ہو یا سی۔ جنے آسمانی جلال نوں چھڈیا، انسان بن گیا ساڈے
 وچ رہیا، دُکھ سہیا، صلیب دے اُتے اپنی جان دتی، مر گیا، دفن ہو یا تے تیجے دیہاڑے مُردیاں
 دے وچوں جیوندہ ہو گیا سی۔ ایویں اوہنے ساڈی مگتی دے وہڈے کم نوں کاملیت دے نال پُورا
 کر دتا سی۔ اسی خُداوند دا شکر ادا کردے آں تے اپنے ایس حصے نوں باقاعدہ طور تے شروع
 کردیاں ہو یاں خُداوند توں مدد منگدے آں۔ اُو اسی دُعا کرے:

خُداوند ساڈے آسمانی پیو اسی تیرا شکر کردے آں پئی تُو آج وی ساڈے نال ایں۔ تُو سانوں
 کدی وی کلا نہیں چھڈدا ایں تے نہ ای کدی ساڈے توں دست بردار ہندا ایں۔ اسی تیرے

پتر دی رائیں کیتے گئے وہڈے کم تے اوہدے دتے گئے عظیم فدیے دے لئی تیرا شکر کردے
آل۔

اسی تیرا شکر کردے آل پئی تُو ایہہ ساڈے لئی ممکن کیتا پئی اسی آج فیر تیرے توں رل کے
سکھ سکدے آل۔ خُداوند تیرا شکر اے پئی تُو اتھے موجود ایں تے ساڈا ایمان اے پئی تُو
ساڈیاں دُعاواں نوں سُنندا ایں۔ اسی تیرے توں منت کردے آل پئی اسی تیرے ، تیرے
لوکاں، تیری وہڈی کائنات تے وہڈے ملاپ دے بارے سکھن دی کوشش کردے پئے آل۔
اسی منت کردے آل پئی تُو ساڈی راہنمائی کرتے تے اپنے پتر دی شخصیت نوں ساڈے اُتے
اشکارا کر۔ بخش پئی اسی اوہدی کامل طور تے پیروی کر سکئیے تے ایویں تپو اپنے چہرے دا نُور
ساڈے اُتے جلوہ گر فرما۔ اسی ایہہ سارا کجھ تیرے سوہنے پتر ساڈے خُداوند یسوع مسیح دا ناہ
لیندیاں ہوئیاں منگدے آل آمین۔

تے تہانوں یاد ہوئے گئی اسی اپنے گزشتہ حصے دے وچ خُداوند یسوع مسیح دی کامل شخصیت
دیاں کئی پہلوواں اُتے گل بات کیتی اے۔ تے اسی ویکھیا اے پئی او اپنے لئی اوہناں لفظاں
نووں ورتدا اے جہناں نوں پُرانے عہد نامے دے وچ اسی یہوواہ خُدا نوں اپنے لئی ورتدیاں
ہوئیاں ویکھدے آل۔ جہنے اپنے آپ نوں میں آل دے ناہ نال ظاہر کیتا سی۔ تے نویں عہد
نامے دے وچ وی اسی یسوع مسیح دی جیاتی وچ اوہناں آیتاں نوں وی پڑھیا سی جہناں دے
وچ یسوع مسیح دے موہنوں ایہہ الفاظ نکلے سن پئی میں آل۔ او اسی ایہدے حوالے نال کجھ

ہور آیتاں نوں وی ویکھدے آں جہناں دے وچ یسوع مسیح دے انسانی نسل دے نال تعلقاں
دے بارے بیان پائے جاندا ہے۔ سانوں ایہناں آیتاں توں آگاہی ملدی اے پئی کیویں اسی
اودے وچ قائم رہ سکدے آں۔ جے اسی یوحنا دی انجیل اودے ۱۵ باب دی ۵ تے ۶ آیت
نوں پڑھئیے تے سانوں اوتھے ایویں لکھیا ہویا ملدا اے:

میں انگور دار رکھ آں تے تسی میریاں ڈالیاں او۔ جیہڑا میرے وچ قائم رہندا اے تے میں
اودے وچ او ای پھل لیاوندا اے کیوں جے میری توں وکھ ہو کے تسی کجھ وی نہیں
کر سکدے او۔ جے کوئی میرے وچ قائم نہ رہوئے تے او ڈالی دی طرح وھڈ کے سٹ دتا جاندا
اے تے سٹک جاندا اے تے لوکی اوہنوں اکٹھا کر کے اگ دے وچ سٹ دیندے نے او سڑ
جاندیاں نے۔

خداوند یسوع مسیح دے الفاظ، اودا ساڈے نال تعلق تے جے اسی اودے پیروی نہیں کردے
آں تے اودا انجام۔

اگے وھدے آں تے ویکھدے آں پئی متی دی انجیل ۱۲ باب دی ۱ توں ۶ آیت دے وچ ایویں
لکھیا ہویا اے:

اوس ویلے یسوع سبت دے دیہاڑے کھیتاں دے وچوں ہو کے لہنگا تے اودیاں شاگرداں نوں
بھک لگی تے اوہ نے بھالیں توڑ توڑ کے کھاون لگے۔ فریسیاں نے اوہناں نوں ویکھ کے آکھیا پئی
ویکھ تیرے اوکم کردے نے جہناں نوں کرنا سبت دے دیہاڑے کرنا روا نہیں اے۔ اوہنے

اوہناں نوں آگھیا پئی کیہ تسی ایہہ نہیں پڑھیا اے پئی جدوں داؤد تے اوہدے ساتھی بھکے سن تے اوہناں نے کیہ کیتا؟ او کیوں خدا دے گھر وچ گیا تے نذر دیاں روٹیاں نوں کھادا جہناں نوں کھانا اوہناں نوں روا نہیں سی تے نہ ای اوہدیاں ساتھیوں نوں پر صرف کاہناں نوں؟ یا تسی تورت دے وچ نہیں پڑھیا اے پئی کاہن سبت دے دیہاڑے ہیگل دے وچ سبت دی بے حرمتی کردے نے تے بے قصور رہندے نے؟ میں تہانوں آکھدا آں پئی اتھے اوہے جیہڑا ہیگل توں وڈا اے۔

کجھ یہودی ہر ویلے اوہدے بارے ایویں دیاں گلاں نوں لبھن دے ٹوہ وچ رہندے سن پئی او اوہدے توں کوئی اوکھا جیہا سوال کر سکن۔ تے او اوہنوں اوہدیاں کماں تے اوہدیاں گلاں دے وچوں پھسا سکن۔ پر اسی جانڈے آں پئی اوہنے جو کجھ وی کیتا سی اوہدے وچ اوہدی کاملیت سانوں ویکھن نوں ملدی اے۔ او ہر اک گل دے وچ اوہناں دی راہنمائی کردا ہویا نظر آوندا اے پر او فیر وی اوہنوں قبول کرن دے لئی بالگل وی تیار نہیں سن۔ کیوں جے اوہناں دے دل سخت ہو چکے سن تے او اوہدے بارے صرف منفی طور تے ای سوچدے سن۔

اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی ساڈے کول پائے جاون والے تحریری خاکے دے وچ کیہ لکھیا ہویا اے۔

داؤد دا خداوند۔ یہودیاں دے لئی اک پھندہ

اسی متی ۲۲ باب دی ۴۱ توں ۴۶ آیت دے وچوں ویکھدے آں جتھے ایویں لکھیا اے:

تے جدوں فریسی اکٹھے ہوئے تے یسوع نے اوہناں نوں ایہہ پچھیا پئی تسی مسیح دے حق وچ
 کیہ سمجھدے او؟ او کدا پتر اے؟ اوہناں نے اوہنوں آکھیا پئی داؤد دا۔ اوہنے اوہناں نوں آکھیا
 پئی فیر داؤد روح دی ہدایت دے نال اوہنوں کیوں خُداوند آکھدا اے پئی
 خُداوند نے میرے خُداوند نوں آکھیا پئی میرے سچے پاسے بیٹھ
 جدوں تیکر میں تیریاں ویریاں نوں تیریاں پیراں بیٹھاں نہ کر دیواں؟
 پس داؤد جدوں اوہنوں خُداوند آکھدا اے تے او اوہدا پتر کیوں ٹھہریا؟ تے کوئی وی اوہدے
 جواب وچ اک حرف وی نہ آکھ سکیا تے نہ ای اوہدے ولوں فیر اوہدے توں کسے نے سوال
 کرن دی جرات نہ کیتی۔

تے ایہدے باجوں ساڈے لئی اگلا نقطہ ایہہ پایا جاندا اے۔

فرشتیاں توں وہد کے

پر اوس دن یا اوس گھڑی دی بابت کوئی وی نہیں جاندا اے نہ آسمان دے فرشتے نہ پتر صرف
 باپ۔

خُدا نے اوہنوں سارا اختیار دتا ہویا سی جیہڑا اوہدیاں کماں تے اوہدیاں گلاں دے وچوں نظر آوندا
 سی۔ اوہنے کدی وی ایویں نہیں آکھیا سی پئی خُدا نے آکھیا اے یا موسیٰ ایہہ آکھدا اے یا فیر
 پُرانے عہد نامے دا یہوواہ ایہہ آکھدا اے۔ سگوں او الہی اختیار دے نال ایہہ آکھدا اے پئی
 میں تہانوں ایہہ آکھدا آں۔ اسی ایوں دیاں کئی حوالیاں نوں خُدا دے پاک کلام دے وچوں

ویکھ سکدے آل جیہڑے اوہدی خود مختار حاکمیت دا بیان کردے نے۔ جتھے او اپنے الہی اختیار
نوں انسانیت دی بھلیائی دے لئی ورتدا ہویا نظر آندا اے۔

اوپنے اوس حقیقی ویری دا سامنا کیتا سی جیہڑا اوس ویلے دیاں لوکاں دے اُتے حکمرانی کردا پیا
سی۔

اسی ویکھدے آل پئی لوقا ۱۰ باب دی ۱۷ تے ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
اوستر خوش ہوکے واپس آئے تے آکھن لگے پئی اے خُداوند تیرے ناہ توں بدروحاں وی ساڈے
تابع نے۔ اوہنے اوہناں نوں آکھیا پئی میں شیطان نوں بجلی دی طرح آسمان توں ڈگیا ہویا
ویکھدا پیا سی۔

اوسبت توں وہدے انسانی بھلیائی دے ول نوں دھیان دیندا ہندا سی۔ او اوہناں لوکاں دے
سبت دے دیہاڑے کیتے جاوے والیاں کماں دی تے اوہناں دی ظاہری پرہیزگاری دی نشاندہی
کردا سی۔ پر او ہر اک دیہاڑے دے وچ اپنیاں لوکاں نوں شفا تے رہائی دینا چاہندا سی۔ اسی
ایس واقعے نوں چنگی طرح دے نال جاندے ہواں گے۔ تاں وی اسی ایہدے وچوں اک آیت
نوں پڑھاں گے جیہڑی لوقا دی انجیل دی ۱۳ باب دی ۱۶ آیت اے۔ جتھے ایویں لکھیا ہویا اے:
ایس لئی کیہ واجب نہیں سی پئی ایہہ جیہڑی ابرہام دی دھی اے جہنوں شیطان نے اٹھارہ
وریاں توں بھنیا ہویا سی سبت دے دیہاڑے ایس بندھ توں چھڈائی جاندی؟

او انسانی رہائی دے لئی آیا سی تے اوہنے ہر اوس بندے نوں شفا دتی سی جسنے اوہنوں سدیا سی۔
 اوہدے ہتھ رکھن دے نال بیمار شفا پاندے سن، اوہدے اختیار دے نال انھے شفا پاندے،
 لنگڑے تڑدے تے بولے سُنندے سن۔ بدروحاں اوہدے ناہ توں ڈردیاں تے کمبندیاں سن تے
 اوہناں لوکاں نوں چھڈ کے نس جانندیاں سن جہناں نوں اوہناں نے کئی وریاں توں پھڑیا ہندا
 سی۔ اسی پاک کلام دی ایس آیت نوں پڑھدیاں ہوئیاں اوہدے اختیار نوں چنگی طرح دے نال
 سمجھ سکدے آں۔ اسی پڑھاں گے پئی متی ۱۲ باب دی ۲۸ تے ۲۹ آیت دے وچ ایویں لکھیا
 ہويا اے:

پر جے میں خُدا دے روح دی مدد دے نال بدروحاں نوں کڈھدا آں تے خُدا دی بادشاہی
 تھادے کول آہنچی۔ یا کیویں کوئی بندہ کسے ڈاہڈے بندے دے گھر وچ وڑ کے اوہدا مال لٹ
 سکدا اے جدوں تیکر پئی پہلاں اوس زور آور نوں بنھ نہ لیوئے؟ فیر اوہدے گھر نوں لٹ لوئے
 گا۔

یسوع مسیح قادر خُدا سی تے او آون والیاں گلاں نوں پہلاں توں ای دسن دی قدرت رکھدا
 سی۔ ایویں او اپنیاں شاگرداں نوں پہلاں ای اوس ویلے دے بارے وچ دسدا رہندا سی جدوں
 او اوہناں دی تے اوہناں دی ساری قوم دیاں پاپاں دی قربانی دے لئی اپنے آپ نوں پیش کرن
 والا سی۔ بھاویں جے ایہہ اک اوکھا ویلا سی پر او اپنیاں لوکاں دی ہمت نوں وھداوندا رہندا

اے تے اوہناں نوں قلم رہن تے اک دوجے دی تسلی دا سبب بنن دے بارے آکھدا رہندا
اے۔

اؤ اسی لوقا ۲۳ باب دی ۳۱ تے ۳۲ آیت دے وچوں پڑھدے آں جتھے ایویں لکھیا ہويا اے:
شعمون! شعمون! ویکھ شیطان نے تسی لوکاں نوں منگ لیا اے تاں پئی گیسوں دی طرح پھٹکے۔
پر میں تیرے لئی دُعا کیتی پئی تیرا ایمان نہ جاندا رہوئے۔ تے جدوں تُو رجوع کریں تے
اپنیاں بھراواں نوں مضبوط کریں۔

اوہناں ساڈیاں پاپاں دا کفارا دیندیاں ہوئیاں لوکاں دے اُتے شیطان دے تسلط نوں ختم کر دتا
سی۔

لوقا ۱۲ باب دی ۳۱ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

ہُن دُنیا دی عدالت کیتی جاندی اے۔ ہُن دُنیا دا سردار کڈھ دتا جاوئے گا۔
او ساڈی خاطر مر گیا، دفن ہويا، جی اُٹھیا تے آسمان اُتے اُتر گیا جدا ثبوت سانوں خُداوند دے
پاک کلام دے وچوں ملدا اے تے ایہہ ساڈے ایمان دا حصہ اے۔ پر ایویں کردیاں ہوئیاں او
سانوں کلیاں نہیں چھڈ گیا سی سگوں اوہنے وعدہ کیتا سی پئی او باپ دے کول جاندیاں ہوئیاں
تھاڈے لئی اک دوجا مددگار گھلے گا جیہڑا پئی خُدا اُتے پاک روح اے۔ اوہنے اوہدے بارے گل
بات کردیاں ہوئیاں دسیا سی پئی او تہانوں بھید دیاں گلاں دے گا۔ تے اسی جاندے آں پئی
اوہنے ایویں ای کیتا سی کیوں جے او سانوں بے یارو مددگار نہیں چھڈنا چاہندا سی۔ تے اسی

جانے آں تے خُدا پاک کلام گواہ اے پئی اوہنے اپنے کیتے گئے وعدے دے مُطابق کیتا سی۔

اُو اسی اپنی ہور راہنمائی دے لئی خُدا دے پاک کلام دے وچوں ویکھدے آں یوحنا ۱۶ باب دی ے توں ۱۱ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

پر میں تُہانوں سچ اُکھدا آں پئی میرا جانا تُہاڈے لئی فائدہ مند اے۔ کیوں جے میں نہیں جاندا آں تے او مددگار تُہاڈے کول نہیں آوے گا پر جے جاواں گا تے اوہنوں تُہاڈے کول گھل دیواں گا۔ تے او آکے دُنیا نوں گُناہ، راستبازی تے عدالت دے بارے وچ قصوروار ٹھہرائے گا۔ پاپ دے بارے وچ ایس لئی پئی او میرے اُتے ایمان نہیں لیاندے۔ راستبازی دے بارے وچ ایس لئی پئی میں پئیو دے کول جاندا آں تے تُوں مینوں فیر نہیں ویکھ گے۔ عدالت دے بارے وچ ایس لئی کیوں جے دُنیا دا سردار مجرم ٹھہرایا جاوے گا۔ تے ہُن تیکر اسی خُداوند یسوع مسیح دی زمینی جیاتی دے بارے وچ تے اوہدیاں کئی پہلوواں دے اُتے گل بات کیتی اے۔ تے ہُن ایس ویلے اسی اپنے کول پائے جاوے والے تحریری خاکے ول نوں دھیان کراں گے تے ویکھاں گے پئی ساڈے لئی ہُن دا اگلا نُقطہ کیہڑا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیتا تاں پئی پئیو دے نال ساڈا میل کروا سکے۔ اوہدی ذات بے شمار خاصیتاں دا مجموعہ اے تے اوہدے وچ بہت کجھ اجیہا پایا جاندا جیہڑا پئی اک عام بندے دے وچ نہیں ویکھیا جاسکدا اے۔ پر اسی اوہدی ذات دے اک اہم پہلو اُتے دھیان

کراں گے تے اسی ویکھاں گے پئی او اک انسان ہندیان ہوئیاں کامل انسان سی تے او خُدا سی۔ اک ای ویلے دے وچ اوہدے وچ دو شخصیتاں کم کردیاں سن، او انسان وی سی تے او خُدا وی سی۔

پر ابتدائی کلیسیا دیاں لوکاں نوں بہت زیادہ مخالفت دا سامنا ایس لئی وی سی پئی لوکی ایس گل نوں سمجھن دے وچ دقت محسوس کردے سن پئی کیویں او اک انسان ہندیان ہوئیاں اک خُدا وی سی۔ یاد رکھو پئی جدوں مسیحیت نے زور پھڑیا تے دُنیا وچ بہت سارے لوکی ایہدے وچ شامل ہونا شروع ہو گئے سن تے اوس کُجھ بدعتاں نے سر چُکیا سی جنہاں وچوں کُجھ دا تعلق اوہدے انسان ہون دے نال وی سی۔ بہت سارے لوکی صرف ایس گل نوں یسوع مسیح دی پیروی کرنا خیال کردے سن پئی اوہناں نے یسوع نوں قبول کردیاں ہوئیاں ترکھان دا کم کرنا شروع کردتا سی۔ کیوں جے او وی اپنے زمین پئیو دے نال ایس کم وچ شامل رہیا سی۔

تے بہت سارے لوکی نے جیہڑے ایہہ خیال کردے نے پئی او انسان ہے ای نہیں سی کیوں جے کوئی وی انسان ایویں دے کماں نوں کرای نہیں سکدا اے۔ او آکھدے سن پئی او خُدا ای سی تے جیہڑا جسم اوہنے اختیار کیتا سی او کوئی عام جسم نہیں سی سگوں او اک وکھری طرح دا خاص جسم سی جنہوں خاص طور تے یسوع مسیح نے اپنے لئی ورتیا سی۔

ایس عقیدے نوں منن والے پئی یسوع مسیح دا جسم خاص سی او انسانی نہیں سگوں نوری سی اوہناں دا ای آکھنا اے پئی او انسان نہیں سگوں خُدا سی۔ پر تہانوں ایہہ یاد رکھن دی لوڑ اے

پئی او کامل انسان تے کامل خُدا سی۔ ایویں دے لوک جیہڑے ایویں دیاں بدعتاں دا سبب بندے نے اوہناں دے بارے آکھیا گیا اے پئی او لوکاں نوں گمراہ کرن والے نے۔ ایس ای تعلق دے نال اسی خُدا دے پاک کلام دے ول نوں دھیان کردے آں تے ویکھدے آں پئی ساڈی راہنمائی دے لئی ۲ یوحنا باب دی ۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

کیوں جے بہت سارے گمراہ کرن والے دُنیا دے وچ نکل کھلوتے نے جیہڑے یسوع مسیح دے مجسم ہوکے آون دا اقرار نہیں کردے نے گمراہ کرن والا تے مخالف مسیح ایسہ ای اے۔ اسی دھیان کراں گے پئی کیویں اوہنے کاملیت دے نال اپنے آپ نوں ساڈے اُتے ظاہر کیتا سی۔ اوہدی حیاتی پاکیزگی دا سرچشمہ سی تے اوہدی تعلیمات دے وچ کسے وی طرح دے نال شک دی گنجائش نہیں پائی جاندی سی۔ اوہدے کم انسانیت دے لئی اوہدی محبت دا مُنہ بولدا ثبوت نے۔ تے اسی اوہدے توں وہد کے کسے وی انسان توں ایویں شرافت دی اُمید نہیں کر سگدے آں۔ اوہدے بارے وچ لکھیا اے پئی اوہنے اپنے آپ نوں ایس حد تیکر پست کر دتا سی پئی اوہنے خادم دی صورت اختیار کر لئی سی تے ایویں اوہنے انساناں دے وچ اپنی سیوا دی اک وڈی مثال قائم کیتی سی۔

جے اسی اوہنوں بطور خُدا ویکھدے آں تے اسی شک وچ پے جاندے آں پئی شاید او ساڈی عدالت کرن نوں آیا اے۔ کیوں جے اگر او ایویں کردا تے کوئی وی انسان اوہدے توں بچ نہیں سگدا سی۔ پر جدوں اسی اوہنوں اک انسان دے طور تے ویکھدے آں تے اسی جاندے

آں پئی او حلیم بن گیا سی تے اوہنے بے مثال طور تے انسانیت دی سیوا کیتی سی۔ اوہنے ساڈے خاطر دکھاں نوں چُپ کیتے برداشت کیتا سی تے اسی کدی وی سوچ وی نہیں سکدے سی پئی او ساڈے لئی ایویں وی کرسکدا اے۔

تے اسی ایس ویلے اپنے کول پائے جاوَن والے تحریری خاکے دے وچوں اوس حصے اُتے پہنچ چکے آں جتھے اسی مسیح یسوع دیاں دعویاں، اوہدی زمینی تعلیمات، اوہدیاں حیرت انگیز کماں تے اوہدے اپنے آپ نوں وکھری طرح دے نال خُدا ظاہر کرن دے بارے تفصیل دے نال دھیان کیتا اے۔ تے ہُن اگے وہدیاں ہوئیاں سی اوہنوں بطور کامل خُدا تے بطور کامل انسان ویکھاں گے۔

او لوکی جیہڑے اوہنوں کامل انسان خیال نہیں کردے سن اوہناں دا آگھنا اے پئی او صرف خُدا ای سی۔ تے او شاید اوہدے بندن دے بارے سوچدے سن پئی او نُوری اے۔ پر خُدا دا پاک کلام ہر لحاظ دے نال ساڈیاں لُجھناں دے وچ ساڈی مدد کردا اے۔ او اسی ایس ای تعلق دے نال کجھ حوالیاں دے اُتے دھیان کردے آں تے ایہہ جانن دی کوشش کردے آں پئی یسوع مسیح کیس حد تیکر خُدا سی تے او کتھوں تیکر انسان سی۔ یا کیہ اوہدے تے اک عام انسان دے جسم دے وچ کوئی فرق پایا جاندا اے۔ اسی کجھ ایویں دیاں گلاں دے اُتے دھیان کراں گے جنہاں دے وچ اسی ویکھاں گے پئی اوہدے وچ او ساریاں گلاں پائیاں جاندياں سن جیہڑیاں اک عام انسان دی بُنیادی ضرورت ہندی سی۔ ایس لئی اسی ایس گل دے اُتے

ایمان رکھدے آں پئی او صرف انساناں دی طرح نظر ای نہیں آوند اسی سگوں او خود خدا
سی۔

آو اسی سب توں پہلاں خدا دے پاک کلام دے وچوں ویکھدے آں پئی مرقس دی انجیل
اودے ۱۱ باب دی ۱۲ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے :
دو بے دیہاڑے جدوں او بیت عنیاہ وچوں نکلے تے اوہنوں بھگ لگی۔
تے فیر ایہدے نال بے اسی یوحنا ۱۹ باب دی ۲۸ آیت دے وچ ویکھئے تے او تھے ایویں لکھیا
ہویا اے :

ایہدے باہجوں جدوں یسوع نے جان لیا پئی ساریاں گلاں تمام ہوئیاں تاں پئی نوشتہ پورا
ہوئے تے آکھیا پئی میں ترہایا آں۔

ایہہ اوس ویلے دی گل اے جدوں اوہنوں صلیب دے دتا گیا سی تے ایہہ جملہ اودیاں ستاں
صلیبی کلمیاں دے وچوں اک اے۔ بھوویں بے اوہنے کوئی اجیہا کم نہیں کیتا سی پئی اوہنوں
صلیب دتا جاندا۔ سگوں او تے صلح تے سلامتی دا شہزادہ سی تے او تے لوکاں نوں اک دو بے
دے نال پیار کرن دی تعلیم دیون لئی آیا سی۔

تے جدوں اسی یوحنا دی انجیل دے وچوں ای اک ہور اقتباس نوں ویکھدے آں تے او تھے
سانوں پتہ لگدا اے پئی یسوع مسیح نوں دکھ محسوس ہندا اے۔ آو اسی ویکھدے آں یوحنا دی
انجیل اودے ۱۱ باب دی ۳۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے :

جدوں یسوع نے اوہنوں تے اوہناں یہودیوں نوں جیہڑے اوہدے نال آئے سن روندیاں
ہوئیاں ویکھیا تے دل وچ بہت ای رنجیدہ ہویا۔

ایس صورتِ حال نوں ویکھدیاں ہوئیاں او پریشان ہو گیا سی، ایس لئی پئی ایہنے اوہنوں کجھ دکھ
کر دتا سی۔

تے فیر مرقس ۱۴ باب دی ۳۲ توں ۳۴ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
فیر او اک تھاں تے آئے جہدا ناہ گتسمنی سی تے اوہنے اپنیاں شاگرداں نوں آکھیا پئی اتھے ای
پیٹھے رہو جدوں تیکر میں دُعا کراں۔ تے فیر پطرس تے یعقوب تے یوحنا نوں اپنے نال لے
کے بہت ای حیران تے بے قرار ہون لگیا۔ تے اوہناں نوں آکھیا پئی میری بڑی ای غمگین
اے۔ اتھوں تیکر پئی مرن دی نوبت پہنچ گئی اے۔ تسی اتھے ٹھہرتے جاگدے رہو۔
اسی ویکھ سکدے آں پئی او اتھے اینا غمگین سی پئی مرن دی نوبت پہنچ گئی سی۔ ایہہ اوہدے
انسان ہون دا ثبوت سی پئی او اوہناں دکھاں دی وجہ توں تے پاپاں دے او س بھار دے نال
لدیا ہوویاں سی جیہڑا ساری انسانیت دے پاپ سن تے جنناں نوں اوہنوں کلیاں ای چکنا سی۔
ایس گل نے اوہناں نوں بہت ای بے قرار کر دتا سی ایس لئی او اپنیاں شاگرداں نوں آکھدا
اے پئی تسی اتھے ای ٹھہرے رہو تے جاگدے رہو۔ او اصل وچ اپنے آسمانی پیو دے نال کجھ
ویلا لہنگاونا چاہندا سی تاں پئی دُعا کرے تے اوہدے توں تقویت پاونے۔ او انسانی جسم دے وچ
سی تے اوہنوں پیو توں قوت پاون دی لوڑ سی۔ اوہنوں ایس گل دا اندازہ سی پئی او اک

وہڈے دُکھ دے وچوں لہنگن والا اے۔ او اپنے آپ نوں اک اجھی قُربانی دے لئی پیش کردا پیا
سی حمدے لئی ہور کوئی وی اپنے آپ نوں پیش نہیں کر سکدا سی۔ کیوں جے ہر کوئی اپنیاں
پاپاں دی وجہ توں خُدا توں بہت ای دُور ہو چُکیا سی تے ایویں ایہہ بہت ای ضرور سی پئی ہر
کوئی اپنیاں اپنیاں پاپاں دی وجہ توں اپنی اپنی جان دیندا۔ پر اوہنے انساناں دے نال قائم اپنی
محبت دی وجہ توں ایس پاپاں دے بھار نوں اپنے اُتے لیون دا فیصلہ کیتا تے اپنے آپ نوں
ایس وہڈی قُربانی دے لئی پیش کر دتا سی۔ کیوں جے خُدا دے پاک کلام دے مطابق لہو وگائے
بغیر مُعافی نہیں مل سکدی سی ایس لئی او اپنا ای لہو لے کے پاک ترین مُقام دے وچ تُر گیا
سی تاں پئی او سانوں ساڈیاں پاپاں توں مخلصی دوا سکے۔

اوہنوں صرف ایس گل دی فکر نہیں سی پئی او اوہدے اُتے ظلم و ستم کرن گے سگوں او
اپنیاں لوکاں دی وجہ توں وی پریشان سی ایس لئی او بڑی فکر دے نال دُعا کردا اے۔
اُج وی بہت سارے لوکی جیہڑے سچے مسیحی نے او اپنیاں لوکاں دے لئی بڑی فکر د نال خُدا
توں دُعا منگدے نے۔ او اوہناں علاقیاں تے اوہناں علاقیاں دے لوکاں دے لئی رورو کے
دُعاواں منگدے نے تے اوہناں دے لئی خُدا توں مگتی منگدے نے۔

تے اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی کیوں جے او انسانی جسم رکھدا سی ایس لئی او تھک
وی جاندا سی۔

او اسی یوحنا دی انجیل اوہدے ۴ باب دی ۶ ویں آیت نوں پڑھدے آں تے ویکھدے آں پئی
اوتھے ساڈے لئی کیرہ لکھیا ہویا اے:

تے یعقوب دا کھوہ اوتھے سی تے یسوع سفر توں تھکیا ہویا اوس کھوہ دے اُتے ایویں ای بیہ گیا
سی۔

او اوس سارے علاقے دے وچ پھردا سی تے پینڈاں دے وچ جا جا کے لوکاں دے وچ
خوشخبری دی مُنادی کردا ہندا سی۔ او اوہناں دیاں بیماریاں نوں چنگیاں کردا سی، اوہناں دے
وچوں بدروحاں نوں باہر کڈھدا سی، انھیاں نوں بینائی دیندا، بولیاں نوں سُن دی قوت دیندا،
گونگیاں دی جیب نوں کھولدا تے ہر طرح دیاں بیماریاں نوں اوہناں نوں رہائی دیندا سی۔
اسی جاندا آں پئی اوس ویلے آج دی طرح لوکاں دے کول سفر کرن دے لئی چنگا انتظام
نہیں ہندا سی۔ سگوں دو جیاں شہراں تے مُکاں دے لئی پیدل قافلیاں دی شکل وچ سفر کرنا
پیندا ہندا سی۔

جدوں یسوع مسیح نے اپنی سیوا نوں شروع کیتا تے اوہدے مگر مگر لوکی ہر ویلے رہندے سن
تے او اوہنوں ہر ویلے لبھدے رہندے سن تاں پئی اوہدے توں سچائی دیاں گلاں نوں سُن
سکن تے اوہدے توں شفا پاسکن۔ او جتھے وی جاندا ہندا سی او اوہناں نوں تعلیم دیندا ہندا سی
تے اوہناں دے وچکار معجزے تے عجیب کم کردا ہندا سی۔

او بہت زیادہ سفر پیدل کردا ہندا سی تے او جتھے وی جاندا سی او تھے اوہنوں لوکاں دے ولوں
وکھری وکھری طرح دے رد عمل دا سامنا کرنا پیندا سی۔ تے کئی واری تے حالات ایویں دے
وی ہو جاندا سن پئی اوہنوں او تھوں نکلنا پیندا سی۔ ایویں او اپنی زمین جیاتی دے وچ
تھکاوٹ دا شکار وی ہو جاندا سی جیہڑا پئی اوہدے انسان ہون دا ثبوت اے۔

او اوہناں دے نال نال سفر کردا ہندا سی تے جیہڑے لوکی اوہنوں انسان منن توں انکار
کردے نے او اصل وچ ایس گل دے اُتے دھیان نہیں کردے نے پئی جے او انسان نہ ہندا
یا او صرف خُدا ای ہندا تے اوہنوں شاید ایہہ لوڑ نہیں سی پئی او اوہناں دے نال نال پیدل یا
کشتیاں دے وچ سفر کردا۔ کیوں جے اوہنے اک انسانی جسم اختیار کیتا ہو یا سی ایس لئی اوہنے
اک عام انسان دے وانگر اپنی جیاتی نوں بسر کیتا سی۔ تے اوہنے کدی وی وی اپنی الہی قدرت
نوں اپنے ذاتی مفاد دے لئی نہیں سگوں اپنیاں لوکاں دی بھلیائی دے لئی ورتیا سی۔ تے
ایویں اوہنے اوہناں دے اگے اپنے خُدا ہون نوں ظاہر کیتا سی۔ ایویں او اوہناں دے نال نال
پیدل سفر وی کردا ہندا سی۔ تے اتھے اسی پڑھیا اے پئی او تھک کے یعقوب دے کھوہ تے
بہیمہ گیا سی۔

اسی پاک کلام دے وچوں ای پڑھدے آں پئی روح تے مُستعد اے پر جسم کمزور اے۔ شاید
اسی ایس قابل نہیں آں پئی اسی اپنی جیاتی دا بہتا حصہ اوہدی بشارت دے لئی پیدل سفر
کردیاں ہوئیاں لہنگائیے۔ پرا سی ویکھدے آں پئی اُج اسی اوہدی پچھان رکھدے آں جیہڑا پئی

اوہدی زمینی جیاتی دا ای نتیجہ اے۔ اسی کئی واری پڑھدے آں پئی او پہاڑ اُتے چڑھ گیا یاں
ایویں وی پایا جاندا اے پئی او ایویں دیاں علاقیاں دے وچ وی جاندا ہندا سی جیہڑے پہاڑیاں
دے وچ سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی کئی واری ایویں ہندا سی پئی او آرام کرن نوں بیٹھیا
ای سی تے لوکی اوہنوں لبھدے ہوئے او تھوں تیکر پہنچ گئے سن۔ او اپنیاں شاگرداں دے
وانگر اوہناں دے نال نال اُردا ہندا سی۔ پاک کلام دے وچ بہت سارے حوالے ایویں دے
وی پائے جانداں نے جیہڑے اوہدیاں سفران دے بارے وچ بیان کردے نے۔
جے اسی ویکھنا چلیئے تے او اسی مرقس دی انجیل اوہدے ۱۰ باب دی ۳۲ ویں آیت نوں
پڑھدے آں جتھے ایویں لکھیا ہویا اے:

تے او یروشلیم نوں جاندیاں ہوئیاں راستے وچ سن تے یسوع اوہناں دے اگے اگے جاندا پیا
سی۔

ایتھے بیان کیتی جاوون والی تصویر ایہہ ظاہر کردی اے پئی او اگے اگے اُردا ہویا اوہناں نوں راہ
وکھاندا پیا سی تے او دے حواری اوہدے مگر مگر آوندے پئے سن۔

اک جیوندہ جاگدا انسان جیہڑا انسانی جیاتی رکھدا اے اوہدے وچ جیاتی دی اک اہم نشانی
اوہدے وچ پایا جاوون والا لہو ہندا اے۔ جیہڑا پئی ایس گل دا ثبوت ہندا اے پئی اوہدے وچ
جیاتی پائی جاندا اے۔ تے ساڈے وچ پایا جاوون والا لہو ساڈے انسانی جسم دا خاص حصہ

اے۔ تے اسی ویکھ سکدے آل پئی اوہدیاں انسانی صفتاں دے وچوں اک اوہدے وچ پایا جاوے
والا لہو وی اے۔

پر یاد رکھو پئی ایہہ او لہو اے جیہڑا میرے تے تھڈے پاپاں دے لئی وگایا جاندا اے۔ جمدے
سببوں اسی ساریاں نے مکتی پائی اے۔

پرانے عہد نامے دے وچ جدوں کوئی عہد قائم کیتا جاندا سی تے دونواں پاسے دیاں لوکاں دے
ولوں کسے ڈنگریاں کسے پنچھی دا لہو وگایا جاندا سی۔ جیہڑا پئی اسی گل نوں ظاہر کردا سی پئی ایہہ
عہد ہن کدی وی بدلیا نہیں جاسکدا اے۔ تے ایویں جیہڑا ایس عہد نوں توڑے گا اوہدا لہو وی
ایویں ای وگایا جاوے گا۔ ایویں او پنچھیاں تے ڈنگراں نوں وچوں وھڈ کے دُور دُور رکھ دیندے
ہندے سن تے اوہناں دے وچوں دی دونویں ای فریقین لہنگدے ہندے سن۔ تے ایویں
ایہہ اک پکا عہد نبھیا جاندا سی۔

ایویں ای جدوں یسوع اپنیاں حواریاں دے نال اخیری فسح کھاوند اے تے او اوہناں دے نال
اپنے لہو نوں پیش کر دیاں ہوئیاں اک نواں عہد بنھدا اے۔ تے ایہدے لئی او اپنا ای لہو
پیش کر دیندا اے جنہوں اوہنے کجھ چر دے باہجوں ساڈیاں پاپاں دے لئی صلیب اُتے وگاونا سی۔
اُو اسی ویکھدے آل پئی متی ۲۶ باب دی ۲۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

کیوں جے ایہہ میرا او عہد دا لہو اے جیہڑا بہتریاں دیاں پاپاں دی مُعافی دے لئی وگایا جاندا
اے۔

ایہدے علاوہ جدوں اسی نویں عہد نامے دے وچوں اک بندے دے مرن دے بارے وچ پڑھدے آل جمنوں یسوع عزیز جاندا سی تے اسی ویکھدے آل پئی یسوع دیاں اکھیاں دے وچوں اتھرو وگنے شروع ہو گئے سن۔ ایہہ اتھرو اوہدے ذات دے وچ پائے جاون والے انسانی جذبیاں نوں ظاہر کردے سن۔

او اوس بندے دے نال بے حد پیار کردا سی پر اوہدے اوتھے پہنچن توں پہلاں ای او مر چکيا سی۔ آو اسی اپنی راہنمائی دے لئی ویکھدے آل یوحنا دی انجیل اوہدے ۱۱ باب دی ۳۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

یسوع دے اتھرو وگن لگ پئے۔

اورویا تے اوہدے اندر پائے جاون والے انسانی جذبے ظاہر ہوئے سن۔ جیہڑا پئی اسی گل دا ثبوت اے پئی او اک کامل انسان سی۔

ایہدے باہجوں اسی ویکھدے آل پئی اک انسان ہندیاں ہوئیاں ہر انسان دے لئی موت دا مزہ چکھنا ضرور ہندا اے۔ کیوں جے کوئی وی اجیہا انسان نہیں اے جمنوں موت نہ آوئے۔ پر جے اسی پیرانے عہد نامے توں چنگی طرح دے نال واقف ہوئے تے اسی جاندے ہواں گے پئی خُدا نے اپنے بندے خنوک تے اپنے بندے ایللیاہ نوں جیوندیاں ای اسمان دے اُتے چک لیا سی۔ پر ایہدے علاوہ سانوں کسے وی ہور بندے دی گواہی نہیں ملدی اے جمنوں ایویں خُدا نے اُتے چک لیا ہوئے۔ ایویں ہر اک انسان دے لئی موت بہت ای ضروری اے۔

اسی ایہناں گلاں دے اُتے ایس لئی دھیان کردے پئے آں کیوں جے اسی جان دے آں پئی
یسوع مسیح اک۔ کامل انسانی شخصیت رکھدا سی تے او کامل انسان ہون دے نال نال خُدا وی
سی۔ اسی لئی سانوں پاک کلام دے وچ اوہدی موت دا واضح لفظاں دے وچ تذکرہ ملدا اے۔
او اک انسان دے وانگر ای پیدا ہویا سی تے او اک انسان دے وانگر ای مریا وی سی۔ بھاریں
جے موت اوہنوں اپنے قبضے دے وچ نہیں رکھ سکدی سی پر اوہنے اپنی جان نوں اپنے پیو
دیاں ہتھاں دے وچ سونپ دتا سی۔

جے اسی متی دی انجیل اوہدے ۲۷ باب دی ۵۰ آیت نوں پڑھئیے تے سانوں او تھے ایویں لکھیا
ہویا ملدا اے پئی یسوع نے فیر بڑی آواز نال چلا کے جان دے دتی۔
تے فیر ایس ای تعلق دے نال جے اسی لوقا دی انجیل دے ۲۳ باب دی ۴۶ آیت نوں پڑھئیے
تے او تھے ایویں لکھیا ہویا اے:

فیر یسوع نے بڑی آواز دے نال پُکار کے آگھیا اے باپ! میں اپنی جان تیریاں ہتھاں دے وچ
دیندا آں تے ایہہ آکھ کے دم دے دتا۔

تے ایہہ او سارے حوالے نے جیہڑے نویں عہد نامے دے وچ سانوں یسوع مسیح دے مکمل
انسان ہون دا ثبوت دیندے نے۔

اسی جان دے آں پئی پُرنے عہد نامے دے وچ اوہدے لئی کئی وکھرے وکھرے لقب ورتے گئے
نے جیویں پئی او خُدا دا برہ اے جیہڑا ساڈیاں پاپاں دے لئی قربان ہو گیا سی، او ابدی سردار

کاہن اے جیہڑا انسان دی مخلصی دے لئی اپنا ای لہولے کے پاک ترین مُقام دے وچ داخل ہو گیا سی۔ او خُدا دا پتر اے جہنے خُدا تے انسان دے ملاپ دے لئی تے انسان تے خُدا دے وچ پائی جاوَن والے دُوری نوں مُکاون دے لئی اپنے آپ نوں پیش کر دتا سی۔ تے ایہدے علاوہ ہور بہت ساریاں گلاں پائیاں جاندیاں نے جہناں دے وچوں اسی ایہہ جان سکدے آں پئی اوہنوں ہور کیہ کیہ آکھدیاں ہوئیاں سدیا جاندا سی۔ پر ایہناں ساریاں گلاں دے باوجود سانوں ای گل نوں وی یاد رکھن دی لوڑ اے پئی او اک ای ویلے دے وچ اک کامل انسان تے کامل خُدا اے۔ خُدا نے اوہنوں سارا اختیار بخشیا ہویا سی تے اوہنوں ای خُدا نے عدالت دا سارا کم وی دتا ہویا سی۔

او پاک خُدا تے پاک انسان سی، تاریخ ایس گل دی گواہ اے پئی کدی وی کوئی وی ایویں دا بندی نہیں ہویا اے جہنے کدی وی پاپ نہ کیتا ہوئے۔ پر او یعنی مسیح یسوع ای پاک خُدا تے پاک انسان سی۔ اوہنے اوہناں نوں پُکار کے آکھیا سی پئی تہاڈے وچوں کون اے جیہڑا میرے وچوں پاپ ثابت کرے۔ او خُدا دا پتر سی تے پیو اوہدے وچ رہندیاں ہوئیاں اپنیاں کماں نوں پُوریا کردا سی۔

پر کجھ گلاں دے باہجوں سانوں ایویں تذکرہ ملدا اے پئی اوہناں دے بارے وچ صرف خُدا پیو ای جاندا سی۔ تے ایویں دی اک آیت سانوں مرقس دی انجیل ۱۳ باب دی ۳۲ ویں آیت دے وچوں بلدی اے۔ جتھے ایویں لکھیا ہویا اے:

پر اوس دیساڑے تے اوس گھڑی دے بارے وچ کوئی وی نہیں جاندا اے۔ نہ آسمان دے
فرشتے نہ پتر صرف پیئو۔

ایس ای حوالے دے نال جے اسی اعمال دی کتاب دے پہلے باب دی ۷ ویں آیت نوں پڑھئے
تے اوتھے ایویں لکھیا ہویا اے:

اوپنے اوہناں نوں آکھیا پئی اوہناں ویلیاں تے معیاداں دا جاننا جنناں نوں پیئو نے اپنے ای اختیار
دے وچ رکھیا ہویا اے تہاڈا کم نہیں اے۔

اوپنے ایہہ نہیں آکھیا پئی میں نہیں جاندا آں سگوں اوپنے ایہہ آکھیا پئی ایہناں نوں جاننا تہاڈا
کم نہیں اے۔

بہت سارے لوکی نے جیہڑے ایہہ خیال کردے نے پئی یسوع مسیح انسانی شکل اختیار کر

لیں دے باہجوں صرف انسان ای سی۔ تے ایویں اوہدی ساری زمین جیتی دے وچ اوہدا
خُدائی صفتاں دے نال کوئی وی تعلق نہیں پایا جاندا سی۔ اوہناں دے مطابق جدوں انسان بن
گیا سی تے او ایویں خُدائی صفتاں توں وکھ ہو گیا سی۔ پر آو اسی اپنی چنگی راہنمائی دے لئی خُدا
دے پاک کلام دے وچوں ویکھدے آں۔ فلپیوں ۲ باب دی ۵ توں ۱۱ آیت وچ ایویں لکھیا ہویا
اے:

اوین دا ای مزاج رکھو جیویں مسیح یسوع دا وی سی۔ اوپنے بھاریں جے خُدا دی صورت تے سی
خُدا دے برابر ہون نوں قبضے دے وچ رکھن دی شے نہ جانیا سگوں اپنے آپ نوں خالی کر دتا

تے خادم دی صورت اختیار کیتی انساناں دے مُشابہ ہو گیا سی۔ تے انسانی شکل دے وچ ظاہر ہو کے اپنے آپ نوں پست کر دتا سی تے ایتھوں تیکر فرمانبردار رہیا سی پئی موت سگوں صلیبی موت برداشت کیتی سی۔ ایس ای لئی خُدا نے وی اوہنوں بہت ای اُچیا کیتا تے اوہنوں او ناہ بخشیا جیہڑا ساریاں ناواں توں اُچا اے تاں پئی یسوع دے ناہ توں ہر اک گھٹنا نیواں ہوئے۔ بھائیں آسمانیاں دا ہوئے بھائیں زمینیاں دا، بھائیں اوہناں دا جیہڑے زمین دے پٹھاں نے۔ تے خُدا باپ دے جلال دی خاطر ہر اک زبان اقرار کرے پئی یسوع مسیح خُداوند اے۔

تے جے اسی ای اقتباس دی ۶ تے ۷ آیت نوں خاص طور تے دیکھئے تے اوتھے ایویں لکھیا ہویا اے:

اوہنے بھائیں جے خُدا دی صورت تے سی خُدا دے برابر ہون نوں قبضے دے وچ رکھن دی شے نہ جانیا سگوں اپنے آپ نوں خالی کر دتا تے خادم دی صورت اختیار کیتی انساناں دے مُشابہ ہو گیا سی۔

اوہنے کیوں خادم دی صورت اختیار کیتی سی؟ اہمدے توں کیہ مراد اے؟
 کیہ او واقعی خادم بن گیا سی کیہ اوہنے صرف عارضی طور تے ای ایویں کیتا سی یاں او حقیقی معنیاں دے وچ خادم بن گیا سی؟ اسی اوہدے جیسی زمینی سیوا نوں ساری انسانی تاریخ دے

وچ نہیں ویکھ سکدے آں۔ اوہنے اپنی جان نوں دکھ دیندیاں ہوئیاں سانوں پاپاں دی قید توں
رہائی دوائی سی۔

اُو اسی اوہدے خادم بن جاون دے بارے تے اوہدی سیوا دے بارے وچ یسعیاہ دی کتاب دے
وچوں ہور ویکھدے آں۔ تے یسعیاہ دی کتاب دے ۵۳ باب دی ۱۱ تے ۱۲ آیت دے وچ
اوہدے بارے وچ ایویں آکھیا گیا اے جتھے ایویں لکھیا ہويا اے:

اپنی ای جان دا دکھ اٹھا کے او اوہنوں ویکھے گاتے سیر ہوئے گا۔ اپنے ای عرفان توں میرا
صادق خادم بہتریاں نوں راستباز ٹھہرائے گا کیوں جے او اوہد کرداری نوں آپ چک لیوئے گا۔
ایس لئی میں اوہنوں بزرگاں دے نال حصہ دیواں گاتے او لٹ دا مال زور آوران دے نال
ونڈھ لیوئے گا۔ کیوں جے اوہنے اپنی جان موت دے لئی اُنڈیل دتی اے تے او خطاکاراں دے
نال شمار کیتا گیا اے تاں وی اوہنے کئیاں دے پاپ چک لئے تے خطاکاراں دی شفاعت
کیتی۔

اُو اسی ایس ای حوالے دے نالہ کجھ ہور حوالیاں نوں وی ویکھدے آں۔ جیویں پئی یوحنا ۱
باب دی ۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

تے ہُن اے باپ! تُو اوس جلال دے وچ جیہڑا میں دُنیا دی پیدائش توں پہلاں تیرے نال
رکھدا سی مینوں اپنے نال جلالی بنا دے۔

۲ کرنتھیوں ۸ باب دی ۹ آیت:

کیوں جے تُسی ساڈے خُداوند یسوع مسیح دے فضل نوں جاندے او پئی او بھاریں جے دو لتمند
سی پر تُھاڈی خاطر غریب بن گیا سی تاں پئی تُسی او ہدی غریبی دے سببوں دو لتمند بن جاؤ۔

تے فیر مرقس ۱۰ باب دی ۴۲ توں ۴۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
پر یسوع نے اوہناں نوں کول سد کے آکھیا پئی کیہ تُسی جاندے او پئی جیہڑے غیر قوماں دے
سردار سمجھے جاندے نے او اوہناں دے اُتے حکومت چلانڈے نے تے اوہناں دے امیر اوہناں
دے اُتے اختیار جتانڈے نے۔ پر تُھاڈے وچ ایویں نہیں اے سگوں جیہڑا تُھاڈے وچ وہڈا
ہونا چاہوئے او تُھاڈا خادم بنے تے جیہڑا تُھاڈے وچ اول ہونا چاہئے او ساریاں دا غلام بنے۔
کیوں جے ابنِ آدم وی ایس لئی نہیں آیا اے پئی سیوا لیوئے سگوں ایس لئی پئی سیوا کرے تے
اپنی جان نوں بہتریاں دے بدے وچ فدیے دے وچ دیوئے۔

علمِ الہیات دی رُو دے نال: اوہنے اپنی خُدا مختار الہی قُدرت دے اختیار تے جلال نوں تو اپنے لئی
لئی نہیں ورتیا سی۔ (اک وعدہ کیتی ہوئی محدود مدت تک دے لئی)
تے ایہدے نال ای او اسی اپنے اُجے دے سارے سبق نوں ایتھے ای ختم کر دے آں۔ تے اسی
اپنی راہنمائی دے لئی خُدا توں مدد تے برکت منگدے آں۔ او اسی دُعا کریئے:

خداوند ساڈے آسمانی باپ اسی تیرا شکر کردے آں ایس سوہنے ویلے دے لئی جیہڑا تُو سانوں
عطا کیتا اے۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی اسی سدا تیرے وچ خوشی منائیے تے تیری
مرضی نوں اپنیاں جیتیاں دے وچ اہم جانیے۔ بخش پئی اسی لوکاں نوں پیار، مُسکراہٹ،
دھیان، توجہ تے تیرے پاک کلام دے وچ راہنمائی دی رائیں تیرے لئی جت سکئیے۔ بخش پئی
اسی اپنے لئی اپنے خاندان تے دوجیاں یاراں دے لئی برکت دا سبب بن سکئیے۔ اسی اک
دوبے دے نال مہربانی دے نال پیش آئیے۔ سانوں فہم عطا کر پئی اسی تیری پچھان دے وچ
اگے وہد سکئیے۔ تے اسی تیرے ایس پیار دے لئی سارے دل توں شکر گزار آں، اسی انساناں
دے نال تیرے پیار، تیرے پتر دے لئی تے اوہدے نال قائم تیرے تعلق دے لئی اسی تیرا
شکر کردے آں۔ بخش پئی اسی دوجیاں نوں تیری مرضی دے بارے وچ واضح طور تے دس
سکئیے۔ تاں پئی لوک اپنیاں جیتیاں نوں اوہدے مطابق لہنگاوندیاں ہوئیاں فضل دے نال
بھرپور تے پاپ توں آزاد جیتی بسر کرن۔ اپنے سوہنے پتر دی خاطر ایہہ بخش دے پئی اسی
اپنے آون والے سارے ویلے دے وچ خوشیاں پاسکئیے۔ اوہدے ای پاک نوں لیندیاں ہوئیاں
اسی ایہہ سارا کجھ منگدے آں۔ آمین

بس میں کیا جانے والا پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کا سفر

مسیحی نقطہ نظر کا جوش، وقار اور شادمانی

جب خُدا واضح نظر آنا شروع ہو گیا تو علمِ الہیات کی خوشی کی انتہا نہ رہی۔

خُداوند کا شکر ہو کہ آج ہم ایک بار پھر ایک ساتھ ہیں کہ سچائی کو جاننے کے اس سفر میں مزید آگے بڑھ سکیں۔ جیسا کہ آپ جانتے ہیں ہم اس پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کے اس سفر میں ہیں اور آگے بڑھ رہے ہیں تاکہ مختلف پہلوؤں سے بات کرتے ہوئے سچائی کو جان سکیں۔ ہم نے دیکھا تھا کہ جب خُدا نظر آنا شروع ہو گیا تو علمِ الہیات کی انتہا نہ رہی۔ سب سے پہلے ہم نے خُدا کے بارے میں بات چیت کی تھی اور اس کے بعد ہم نے اس کائنات کے کچھ پہلوؤں سے خُدا کی کاریگری کو جاننے کی کوشش کی تھی اور دیکھا تھا کہ خُدا نے کس خُوبصورتی سے اس کائنات اور اس میں پائی جانے والی ہر ایک چیز کو خلق کیا تھا۔ اور پھر آگے بڑھتے ہوئے ہم نے اپنے تیسرے پڑاؤ میں انسانیت پر بات چیت کی تھی۔ اور اس بات کو جانا تھا کہ اس کائنات میں پائی جانے والی ہر ایک چیز سے زیادہ خُدا انسان کی فکر کرتا ہے اور انسان سے پیار کرتا ہے۔ اور ابھی ہم اس چوتھے پڑاؤ پر پہنچ چکے ہیں جس میں خُدا اور انسان کے درمیان عظیم ملاپ پر بات چیت کر رہے ہیں اور ہم نے اپنے اس عنوان کو پہلے ہی کی طرح سلیبس کے مطابق آدھے سے زیادہ ختم کر لیا ہے۔ ہم نے اس سچائی کے سفر

کے دوران ہر ایک پڑاؤ میں جس بات کو یکساں پایا ہے وہ ہے خُداوند یسوع مسیح جس میں ہم سب ایک ہیں۔

ہم نے اس چوتھے پڑاؤ کے سات حصوں کو مختلف عنوانات کے ساتھ مکمل کیا ہے۔ اور ابھی اسکے آٹھویں حصے کا آغاز کرنے کو ہیں جس پر ہم عظیم ملاپ کے تعلق سے غور کریں گے۔ خُدا اور انسان کا ملاپ جو اُس کے بیٹے ہمارے خُداوند یسوع مسیح کے ذریعے سے ہوا۔ جس نے آسمانی جلال کو چھوڑا، انسان بن گیا، ہمارے درمیان رہا، دُکھ سہا، صلیب پر جان دی، مرا، دفن ہوا اور تیسرے دن مُردوں میں سے زندہ ہو گیا۔ اور یوں اُس نے ہماری نجات کے عظیم کام کو کمالیت کے ساتھ پُورا کیا۔ خُداوند کا شکریہ ادا کرتے ہیں اور آئیے اپنے اس حصے کے باقاعدہ طور آغاز کرتے ہوئے خُداوند سے مدد مانگتے ہیں۔ آئیے ہم دُعا کریں:

خُداوند ہمارے آسمانی باپ ہم تمہ دل سے تیرا شکر کرتے ہیں کہ تُو آج بھی ہمارے ساتھ ہے۔ تُو ہمیں کبھی بھی اکیلا نہیں چھوڑتا ہے اور کبھی بھی ہم سے دست بردار نہیں ہوتا ہے۔ تیرے بیٹے کے وسیلے سے کئے گئے بڑے کام اور اُس کے دیئے گئے عظیم فدیے کے لئے ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں۔

ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں کہ تُو نے آج پھر ہمارے لئے ممکن کیا کہ ہم مل کر بیٹھیں اور تیری راہنمائی کے ساتھ تجھ سے کُچھ سیکھ سکیں۔ خُداوند تیرا شکر ہو کہ تُو یہاں پر موجود ہے اور ہمارا اسمان ہے کہ تُو ہماری دُعا کو سُن رہا ہے۔ تجھ سے منت کرتے ہیں کہ جب

تیرے، تیرے لوگوں، تیری کائنات اور تیرے عظیم ملاپ کے بارے میں سیکھنے کی کوشش کر رہے ہیں تو تو ہماری راہنمائی کر اور مُشکل بھیدوں کو ہمارے لئے کھول۔ ہمیں فہم عطا کر کہ ہم تجھ میں خوشی و خُرمی حاصل کریں۔ اور تیرے لئے خوشی کا سبب بن سکیں۔ جیسا کہ اس حصوں میں ہم تیرے پیارے بیٹے ہمارے خُداوند یسوع مسیح کی کامل شخصیت کے مختلف پہلوؤں پر بات چیت کر رہے ہیں۔ تو ہم منت کرتے ہیں کہ تو ہماری راہنمائی کر اور اپنے پیارے بیٹے کی شخصیت کو ہم پر آشکارا کر۔ بخش کہ ہم اُس کی زندگی کی کامل طور پر پیروی کر سکیں۔ تو اپنے چہرے کا نُور ہم پر جلوہ گر فرما۔ یہ سب کچھ ہم تیرے پیارے بیٹے اپنے خُداوند یسوع مسیح کا نام لیتے ہوئے مانگتے ہیں آمین۔

تو آپ جانتے ہونگے اور ہم میں سے ہر ایک کو یاد ہوگا کہ ہم نے اپنے گزشتہ حصے میں خُداوند یسوع مسیح کی شخصیت کے پہلوؤں کے بارے میں بات چیت کی تھی اور ہم نے دیکھا کہ وہ اپنے لئے اُن الفاظ کو استعمال میں لاتا ہے جنہیں ہم پُرانے عہد نامے میں سے یہوواہ خُدا کے لئے استعمال ہوتے ہوئے دیکھتے ہیں جس نے خُود کو میں ہوں کے نام سے ظاہر کیا تھا۔ اور نئے عہد نامے میں یسوع مسیح کی زمینی زندگی میں سے ہم نے اُن آیات پر غور کیا تھا جن میں یسوع مسیح کے مُنہ سے یہ الفاظ نکلے کہ میں ہوں۔ آئیے ہم کچھ مزید آیات کو دیکھتے ہیں جن میں ہم غور کرنے کی کوشش کریں گے کہ یسوع مسیح نسل انسانی کے ساتھ اپنے تعلق کو بیان کرتے ہیں۔ ہمیں ان آیات سے آگاہی ملتی ہے کہ کس طرح سے ہم اُس

قائم رہ سکتے ہیں۔ اگر ہم یوحنا کی انجیل اُس کے ۱۵ باب کی ۵ اور ۶ آیت کا مطالعہ کریں تو وہاں پر ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا ہوا ہے:

میں انگور کا درخت ہوں تم ڈالیاں ہو۔ جو مجھ میں قائم رہتا ہے اور میں اُس میں وہی بہت پھل لاتا ہے کیونکہ مجھ سے جدا ہو کر تم کچھ نہیں کر سکتے۔ اگر کوئی مجھ میں قائم نہ رہے تو وہ ڈالی کی طرح پھینک دیا جاتا اور سُوکھ جاتا ہے اور لوگ انہیں جمع کر کے آگ میں جھونک دیتے ہیں اور وہ جل جاتی ہیں۔

خُداوند یسوع مسیح کے الفاظ، اُس کا ہمارے ساتھ تعلق اور اگر ہم اُس کی پیروی نہیں کرتے تو اُس کا انجام۔

آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ

متی کی انجیل ۲ باب کی ۱ سے ۶ آیت:

اُس وقت یسوع سبت کے دن کھیتوں میں ہو کر گیا اور اُس کے شاگردوں کو بھوک لگی اور وہ بالیں توڑ توڑ کر کھانے لگے۔ فریسیوں نے دیکھ کر کہا کہ دیکھ تیرے شاگرد وہ کام کرتے ہیں جو سبت کے دن کرنا روا نہیں۔ اُس نے اُن سے کہا کہ کیا تم نے یہ نہیں پڑھا کہ جب داؤد اور اُس کے ساتھی بھوکے تھے تو انہوں نے کیا کیا؟ وہ کیونکر خُدا کے گھر میں گیا اور نظر کی روٹیاں کھائیں جن کو کھانا اُس کو روا نہ تھا اور نہ اُس کے ساتھیوں کو مگر صرف کاہنوں کو؟ یا تم نے

توریت میں نہیں پڑھا کہ کاہن سبت کے دن ہیگل میں سبت کی بے حُرمتی کرتے ہیں اور بے قصور رہتے ہیں؟ میں تم سے کہتا ہوں کہ یہاں وہ ہے جو ہیگل سے بھی بڑا ہے۔

کچھ یہودی ہر وقت اُس کے بارے میں کچھ ایسا تلاش کرنے کی کوشش میں رہتے تھے کہ وہ اُس سے کوئی مُشکل سوال کر سکیں اور اُس کے کاموں اور اُس کی باتوں میں سے اُسے پھنسا سکیں۔ لیکن ہم جانتے ہیں کہ اُس نے جو کچھ کیا اُس میں اُس کی کاملیت کی جھلک نظر آتی ہے۔ وہ ہر ایک بات میں اُن کی راہنمائی کرتا ہوا نظر آتا ہے لیکن وہ اُسے قبول کرنے کے لئے بالکل بھی تیار نہیں تھے۔ کیونکہ اُن کے دل سخت ہو چکے تھے اور وہ صرف منفی طور پر ہی سوچتے تھے۔

آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ ہمارے پاس موجود سلیبس میں ہماری راہنمائی کے لئے کیا لکھا ہوا ہے۔

داؤد کا خُداوند۔ یہودیوں کے لئے ایک پھندہ

اگر ہم متی ۲۲ باب کی ۴۱ سے ۴۶ آیت کا مطالعہ کریں تو ہم مزید بہتر طور پر اسے سمجھ سکتے ہیں۔ جہاں پر یوں مرقوم ہے:

اور جب فریسی جمع ہوئے تو یسوع نے اُن سے یہ پوچھا۔ کہ تم مسیح کے حق میں کیا سمجھتے ہو؟ وہ کس کا بیٹا ہے؟ انہوں نے اُس سے کہا داؤد کا۔ اُس نے اُن سے کہا پس داؤد روح کی ہدایت سے کیونکر اُسے خُداوند کہتا ہے کہ

خداوند نے میرے خداوند سے کہا میری داہنی طرف بیٹھ

جب تک میں تیرے دشمنوں کو تیرے پاؤں کے نیچے نہ کر دوں؟

پس داؤد اُس کو خداوند کہتا ہے تو وہ اُس کا بیٹا کیونکر ٹھہرا؟ اور کوئی اُس کے جواب میں ایک

حرف نہ کہہ سکا اور نہ اُس طرف سے پھر کسی نے اُس سے سوال کرنے کی جرات نہ کی۔

اور پھر اگلا نقطہ ہمارے لئے یہاں پر پایا جاتا ہے۔

فرشتوں سے بڑھ کر:

لیکن اُس دن یا اُس گھڑی کی بابت کوئی نہیں جانتا نہ آسمان کے فرشتے نہ بیٹا مگر باپ۔

خدا نے اُس سارا اختیار بخشا ہوا تھا جو کہ اُس کی باتوں اور اُس کے کاموں میں سے نظر آتا

تھا۔ اُس نے کبھی بھی ایسا نہیں کہہ باپ اُس سے کہتا ہے، موسیٰ اُس سے کہتا ہے یا پُرانے

عہد نامے کا یہوواہ اُس سے کہتا ہے بلکہ وہ الہی اختیار کے ساتھ کہتا تھا کہ میں اُس سے کہتا

ہوں۔ ہم اس طرح کے بہت سے حوالاجات کو خداوند کے پاک کلام میں سے دیکھ سکتے ہیں

جو اُس کی خود مختار حاکمیت کا بیان کرتے ہیں۔ جہاں پر وہ اپنے الہی اختیار کو انسانیت کی بھلائی

کے لئے استعمال کرتا ہوا دکھائی دیتا ہے۔

اُس نے حقیقی دشمن کا مقابلہ کیا جو کہ اُس وقت کے لوگوں پر حکمران تھا۔

آئیے ہم دیکھتے ہیں کہ لوقا ۱۰:۱۷ اور ۱۸ آیت میں ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا

ہوا ہے:

وہ ستر خُوش ہو کر پھر آئے اور کہنے لگے کہ اے خُداوند تیرے نام سے بدروحیں بھی ہمارے تابع ہیں۔ اُس نے اُن سے کہا میں شیطان کو بجلی کی طرح آسمان سے گرا ہوا دیکھ رہا تھا۔ وہ سبت سے بڑھ کر انسانی بھلائی پر توجہ دیتا تھا۔ وہ اُن لوگوں کے سبت کے دن کئے جانے والے ظاہری پرہیز کی نشاندہی کرتا ہے۔ لیکن وہ ہر ایک دن میں اپنے لوگوں کو شفا دینا اور رہائی دینا چاہتا ہے۔ ہم سب اِس واقع سے یقیناً واقف ہونگے۔ تو بھی ہم اِس میں سے صرف ایک آیت کا مُطالعہ کریں گے جو کہ لوقا کی انجیل اُسکے ۱۳ باب کی ۱۶ آیت ہے جہاں پر یوں لکھا ہے:

پس کیا واجب نہ تھا کہ یہ جو ابرہام کی بیٹی ہے جس کو شیطان نے اٹھارہ برس سے باندھ رکھا تھا سبت کے دن اِس بندھ سے چھڑائی جاتی؟

وہ انسان کی رہائی کے لئے آیا تھا اور اُس نے ہر اُس شخص کو شفا دی اور رہائی دی جس نے اُسے پُکارا تھا۔ اُسے کے ہاتھ رکھنے سے بیمار شفا پاتے تھے، اُس کے اختیار سے اندھے بینا ہوتے، لنگڑے چلتے اور بہرے سُننتے تھے۔ بدروحیں اُس کے نام سے ڈرتی اور کانپتیں تھیں اور اُن لوگوں کو چھوڑ کر بھاگ جاتیں تھیں جنہیں اُنہوں نے بہت برسوں سے جکڑ رکھا ہوتا تھا۔

ہم اُس کے اختیار کو پاک کلام کی اِس آیت میں سے واضح طور پر دیکھ سکتے ہیں جو کہ متی کی انجیل اُسکے ۱۲ باب کی ۲۸ اور ۲۹ آیت ہے۔ جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

لیکن اگر میں خُدا کے روح کی مدد سے بدروحوں کو نکالتا ہوں تو خُدا کی بادشاہی تمہارے پاس آپیگی۔ یا کیونکر کوئی آدمی کسی زور آور کی گھر میں گھس کر اُس کا اسباب لوٹ سکتا ہے جب تک کہ پہلے اُس زور آور کو نہ باندھ لے؟ پھر اُس کا گھر لوٹ لے گا۔

یسوع مسیح قادر تھا کہ وہ آنے والی باتوں کے بارے میں پیشگی بتا سکے اسی لئے وہ اپنے شاگردوں کو اُس وقت کے بارے میں پہلے سے ہی بتاتا رہتا تھا جب اُسے اُن کے اور ساری کائنات کے گناہوں کے لئے اپنی جان کو پیش کرنا تھا۔ یہ ایک مُشکل وقت تھا لیکن وہ اپنے شاگردوں کی ہمت بندھاتا ہے اور اُنہیں قائم رہنے اور ایک دوسرے کی تسلی کا باعث بننے کی بابت کہتا ہے۔

آئیے ہم لوقا ۲۳ باب کی ۳۱ اور ۳۲ آیت میں سے دیکھتے ہیں وہاں پر ہماری راہنمائی کے لئے یوں لکھا ہوا ہے:

شمعون! شمعون! دیکھ شیطان نے تم لوگوں کو مانگ لیا تاکہ گیہوں کی طرح پھٹکے۔ لیکن میں نے تیرے لئے دُعا کی کہ تیرا ایمان جاتا نہ رہے اور جب تُو رجوع کرے تو اپنے بھائیوں کو مضبوط کرنا۔

اُس نے انسانیت کا کفارہ ادا کرتے ہوئے لوگوں پر سے شیطان کے تسلط کو توڑ دیا تھا۔

یوحنا ۱۲ باب کی ۳۱ آیت کا مطالعہ کریں تو وہاں پر لکھا ہے:

اب دُنیا کی عدالت کی جاتی ہے۔ اب دُنیا کا سردار نکال دیا جائے گا۔

وہ ہماری خاطر مر گیا دفن ہوا اور جی اٹھا اور آسمان پر چلا گیا جس کا ثبوت ہمیں خُداوند کے پاک کلام میں سے ملتا ہے اور جو ہمارے ایمان کا اہم جزو ہے۔ لیکن ایسا کرتے ہوئے وہ ہمیں تنہا ہی نہیں چھوڑ گیا تھا بلکہ اُس نے وعدہ کیا کہ وہ باپ کے پاس جا کر تمہارے لئے ایک دوسرا مددگار بھیجوزگا جو کہ خُدا نے پاک روح ہے۔ اُس نے اُس کے بارے میں بات کرتے ہوئے کہا تھا کہ وہ تمہیں بھید کی باتیں بتائے گا۔ اُس نے ایسا اس لئے کیا کیونکہ وہ ہمیں بے یار و مددگار نہیں چھوڑ جانا چاہتا تھا۔ اور ہم جانتے ہیں اور خُدا کا پاک کلام گواہ ہے کہ اُس نے اپنے وعدے کو اپنے کہنے کے مطابق پورا کیا۔

آئیے ہم اپنی مزید راہنمائی کے لئے خُدا کے پاک کلام میں سے دیکھتے ہیں کہ یوحنا ۱۶ باب کی ۷ سے ۱۱ آیت میں یوں لکھا ہوا ہے:

لیکن میں تم سے سچ کہتا ہوں کہ میرا جانا تمہارے لئے فائدہ مند ہے کیونکہ اگر میں نہ جاؤں تو وہ مددگار تمہارے پاس نہ آئے گا لیکن اگر جاؤنگا تو اُسے تمہارے پاس بھیج دوںگا۔ اور وہ اگر دُنیا کو گناہ اور راستبازی اور عدالت کے بارے میں قصور وار ٹھہرائے گا۔ گناہ کے بارے میں اس لئے کہ وہ مجھ پر ایمان نہیں لاتے۔ راستبازی کے بارے میں اس لئے کہ میں باپ کے پاس جاتا ہوں اور تم مجھے پھر نہ دیکھو گے۔ عدالت کے بارے میں اس لئے کہ دُنیا کا سردار مجرم ٹھہرایا جائے گا۔

تو ابھی تک ہم نے خُداوند یسوع مسیح کی زمینی زندگی کے کچھ پہلوؤں پر بات چیت کی ہے اور ابھی ہم اپنے پاس موجود امدادی مواد پر دیکھتے ہیں اور سلیبس میں غور کرتے ہیں کہ ہمارے لئے اگلا نقطہ کون سا ہے۔

خُداوند یسوع مسیح نے انسانی جسم اختیار کیا تاکہ باپ کے ساتھ ہمارا میل کروا سکے۔ اُس کی ذات بے شمار صفات اور خاصیتوں کا سرچشمہ ہے۔ اُس میں بہت کچھ ایسا پایا جاتا ہے جو کہ ایک عام انسان میں سے نہیں دیکھا جاسکتا ہے۔ لیکن ہم اُس کی ذات کے ایک انتہائی اہم پہلو پر بات چیت کریں گے اور دیکھیں گے کہ وہ بطور انسان ایک کامل انسان تھا اور وہ خُدا بھی تھا۔ ایک ہی وقت میں اُس میں دو شخصیات عمل پذیر تھیں۔ وہ انسان بھی تھا اور خُدا بھی تھا۔

لیکن ابتدائی کلیسیا کے لوگوں کو بہت زیادہ مخالفت کا سامنا اس لئے بھی رہا تھا کہ لوگ اس بات کو سمجھنے میں دقت محسوس کرتے تھے کہ وہ کس طرح سے ایک انسان ہوتے ہوئے ایک خُدا بھی تھا۔ یاد رکھیں کہ جب مسیحیت نے زور پکڑا اور دُنیا میں اس کی بشارت دی جانے لگی اور لوگ مسیحیت میں شامل ہونا شروع ہو گئے تو اُسی دوران کچھ بدعتوں نے بھی جنم لیا تھا جس میں سے کچھ کا تعلق اُس کے انسان ہونے کے ساتھ تھا۔ بہت سے لوگ تھے صرف اس بات کو یسوع کی پیروی کرنا خیال کرتے تھے کہ انہوں نے یسوع کو قبول کرتے ہوئے

بڑھئی کا پیشہ اختیار کر لیا تھا کیونکہ وہ بھی اپنے زمینی باپ یوسف کے ساتھ اس پیشے سے منسلک رہا تھا۔

اور بہت سے لوگوں کا کہنا یہ بھی تھا کہ وہ انسان تھا ہی نہیں کیونکہ کوئی بھی انسان ایسا کر ہی نہیں سکتا ہے۔ اُن کا کہنا ہے کہ وہ صرف خُدا تھا اور جو جسم اُس نے اختیار کیا تھا وہ بھی عام انسانی جسم نہیں تھا بلکہ وہ ایک الگ اہمیت کا حامل جسم تھا جسے خاص طور پر یسوع مسیح نے اپنے لئے استعمال کیا تھا۔

اس عقیدے کو ماننے والے کہ یسوع مسیح کا جسم انسانی نہیں بلکہ نُوری تھا یہ کہتے ہیں کہ وہ انسان نہیں صرف خُدا تھا۔ لیکن یاد رکھیں کہ وہ کامل انسان تھا اور کامل خُدا بھی تھا۔ ایسے لوگ جو اس طرح کی بدعتوں کا سبب بنتے ہیں اُن کے بارے میں کہا گیا ہے کہ وہ لوگوں کو گمراہ کرنے والے ہیں۔ اسی تعلق سے ہم خُدا کے پاک کلام کی جانب رجوع کرتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ ہماری راہنمائی کے لئے ۲ یوحنا کے باب کی ۷ آیت میں مرقوم ہے۔ جہاں پر یوں بیان کیا جاتا ہے:

کیونکہ بہت سے ایسے گمراہ کرنے والے دُنیا میں نکل کھڑے ہوئے ہیں جو یسوع مسیح کے مجسم ہو کر آنے کا اقرار نہیں کرتے ہیں۔ گمراہ کرنے والا اور مخالف مسیح یہی ہے۔

ہم غور کریں گے کہ کس طرح سے اُس نے کاملیت کے ساتھ اپنے آپ کو ہم پر ظاہر کیا ہے۔ اُس کی زندگی پاکیزگی کا سرچشمہ تھی اُس کی تعلیمات میں کسی بھی لحاظ سے شک کی

گنجائش نہیں پائی جاتی تھی، اُس کے اعمال انسانیت کے ساتھ اُس کی محبت کا منہ بولتا ثبوت تھے۔ اور ہم کسے انسان سے اِس سے زیادہ شرافت کی توقع نہیں کر سکتے ہیں جس حد تک اُس نے اپنے آپ کو حلیم کر دیا۔ اور اُس کے بارے میں لکھا ہے کہ اُس نے خود کو انتہائی پست کر دیا اور یہاں تک خادم کی صورت اختیار کر لی اور اُس نے انسانوں میں خدمت کی ایک عظیم مثال قائم کی۔

اگر ہم اُسے بطور خدا دیکھتے ہیں تو ہم خوف میں بھی مُبتلا ہو جاتے ہیں کہ وہ شاید عدالت کرنے کے لئے آیا ہے۔ کیونکہ اگر وہ ایسا کرتا ہے تو کوئی بھی اُس کی نظروں سے بچ نہیں سکتا ہے لیکن جب ہم اُسے بطور انسان دیکھتے ہیں اور غور کرتے ہیں کہ وہ خادم کی صورت اختیار کر کے آیا ہے تو اُس سے بڑھ کر انسانی خدمت کی مثال ہمیں تاریخ میں نہیں مل سکتی ہے۔ جس طرح سے اُس نے ہماری خاطر دُکھوں کو برداشت کیا تھا اور سب کچھ خاموشی کے ساتھ سہا تھا ہم کبھی سوچ بھی نہیں سکتے تھے کہ وہ ہماری خاطر ایسا کر سکتا ہے۔

ہم اِس وقت اپنے پاس موجود تحریری خاکے میں اُس حصے پر پہنچ چکے ہیں جہاں پر ہم نے یسوع مسیح کی دعوتوں، اُس کی زمینی تعلیمات، اُس کے حیرت انگیز کاموں اور اُس کے اپنے آپ کو مختلف طرح سے خدا ظاہر کرنے کے بارے میں تفصیل کے ساتھ غور کر لیا ہے۔ اور ابھی ہم اُسے بطور کامل انسان اور خدا دیکھیں گے۔

وہ لوگ جو اُسے کامل انسان خیال نہیں کرتے تھے اور اُن کا کہنا تھا کہ وہ صرف خُدا تھا۔
 اور شاید وہ اُس کے بدن کے بارے میں خیال کرتے تھے کہ وہ نُوری بدن تھا۔
 لیکن خُدا کا پاک کلام ہمیں ہر لحاظ سے ہماری ہر اُلُحھن میں مدد فراہم کرتا ہے۔ آئیے ہم اِسی
 تعلق سے کُچھ حوالا جات پر غور کرتے ہیں اور یہ جاننے کی کوشش کرتے ہیں کہ خُداوند یسوع
 مسیح کس حد تک انسان تھے یا اُس کے جسم میں کہاں تک ایک عام انسانی جسم کے ساتھ
 مُشاہمت پائی جاتی تھی۔ ہم کُچھ ایسی باتوں پر دھیان دیں گے جن میں ہم دیکھ سکیں گے کہ
 اُس میں وہ تمام باتیں پائی جاتی تھیں جو ایک عام انسانی جسم کی اہم ضروریات میں شامل
 ہوتی ہیں۔ اس لئے ہم اِس بات پر ایمان رکھتے ہیں کہ وہ صرف انسانوں جیسا نظر ہی نہیں آتا
 تھا بلکہ وہ ایک انسان بن گیا تھا۔

آئیے ہم سب سے پہلے خُداوند کے پاک کلام میں سے دیکھتے ہیں مرقس کی انجیل اُسکا ۱۱ باب
 اُسکی ۱۲ آیت جہاں پر یوں لکھا ہے کہ:

دوسرے دن جب وہ بیت عنیاہ سے نکلے تو اُسے بھوک لگی۔

اور پھر اِسی کے ساتھ ہم اگر یوحنا ۱۹ باب کی ۲۸ آیت میں سی دیکھیں تو وہاں پر یوں لکھا
 ہے:

اِس کے بعد جب یسوع نے جان لیا کہ سب باتیں تمام ہوئیں تاکہ نوشتہ پُورا ہو تو کہا کہ
 میں پیاسا ہوں۔

یہ اُس وقت کی بات ہے جب اُسے صلیب دیا جا چکا تھا یہ اُس کے صلیبی کلمات میں سے ایک ہے۔ اُس نے اگرچہ کوئی ایسا کام نہیں کیا تھا کہ اُسے صلیب دیا جاتا۔ بلکہ وہ تو صلح اور سلامتی کا شہزادہ تھا۔ وہ تو لوگوں کے ایک دوسرے کے ساتھ پیار کرنے کا حکم دینے کے لئے آیا تھا۔

اور جب ہم یوحنا کی انجیل میں سے ہی ایک اور اقتباس کو دیکھتے ہیں تو وہاں پر ہمیں پتہ چلتا ہے کہ یسوع مسیح کو دکھ محسوس ہوتا ہے۔ آئیے ہم دیکھتے ہیں کہ یوحنا کی انجیل اُسکے ۱۱ باب کی ۳۳ آیت میں یوں لکھا ہے:

جب یسوع نے اُسے اور اُن یہودیوں کو جو اُس کے ساتھ آئے تھے روتے دیکھا تو دل میں نہایت رنجیدہ ہوا۔

اس صورتِ حال کو دیکھتے ہوئے وہ پریشان ہو گیا تھا، اس نے اُسے کچھ دکھی کر دیا تھا۔

اور پھر مرقس ۱۴ باب کی ۳۲ سے ۳۴ آیت میں یوں لکھا ہے:

پھر وہ ایک جگہ آئے جس کا نام گتسمنی تھا اور اُس نے اپنے شاگردوں سے کہا یہاں بیٹھے

رہو جب تک میں دُعا کروں۔ اور پطرس اور یعقوب اور یوحنا کو اپنے ساتھ لے کر نہایت

حیران اور بے قرار ہونے لگا۔ اور اُن سے کہا میری جان نہایت غمگین ہے۔ یہاں تک کہ

مرنے کی نوبت پہنچ گئی ہے۔ تم یہاں ٹھہرو اور جاگتے رہو۔

ہم دیکھ سکتے ہیں کہ وہ یہاں پر اتنا غمگین تھا کہ مرنے تک کی نوبت آپہنچی تھی۔ اُس کے انسان ہونے کا ثبوت کہ وہ اُن دُکھوں کی بابت اور گناہوں کے اُس بوجھ سے جھکا ہوا تھا جو ساری انسانیت کا بوجھ تھا لیکن اُسے اکیلے ہی اٹھانا تھا۔ اس بات نے اُسے بے حد بے قرار کر دیا تھا اسی لئے وہ اپنے شاگردوں سے کہتا ہے کہ تم یہاں پر ٹھہرے رہو اور جاگتے رہو۔ وہ درحقیقت اپنے باپ کے ساتھ کچھ وقت دُعا میں گزارنا چاہتا تھا کہ کچھ تقویت حاصل کرے۔ وہ انسان جسم میں تھے جس میں اُسے باپ کی جانب سے تقویت کی ضرورت تھی۔ اُسے اس بات کا اندازہ تھا کہ وہ ایک بہت بڑے دُکھ میں سے گزرنے والا ہے۔ ایک ایسی قربانی کے لئے وہ اپنے آپ کو تیار کر رہا تھا جس کے لئے کوئی بھی اپنے آپ کو پیش نہیں کر سکتا تھا۔ ہر کوئی اپنے اپنے گناہوں کے بوجھ کی وجہ سے خُدا سے بے حد دُور ہو چکا تھا اور بہت ہی ضروری تھا کہ ہر کوئی اپنے اپنے گناہوں کی خاطر اپنی جان دیتا۔ لیکن اُس کی بے حد محبت نے انسانیت کے لئے اس فدیے کو اپنے اوپر لینے کا فیصلہ کیا۔ اور ہم جانتے ہیں کہ اُس نے ایک بے عیب برے کی مانند اپنے آپ کو پیش کر دیا تھا۔ کیونکہ خُدا کی شریعت کے مطابق بغیر خُون بہائے مُعافی نہیں ہے اس لئے وہ خُود اپنا ہی خون لے کر پاک ترین مُقام میں داخل ہو گیا تھا، تاکہ ہمارے گناہوں سے ہمیں مخلصی دلا سکے۔

اور اُسے صرف اس بات کی فکر نہیں تھی کہ وہ اُس پر بہت زیادہ ظلم و ستم کرنے والے ہیں یا شاید وہ اُسے کوڑے مارے والے ہیں۔ بلکہ وہ اپنی کلیسیا اور اپنے لوگوں کے وجہ سے فکر مند

تھا۔ اس طرح آج بھی بہت سے اچھے مسیحی اپنے لوگوں کے لئے فکر کے ساتھ دُعائیں کرتے ہیں۔ اور وہ اُن علاقوں کے لئے اور اُن علاقوں کے لوگوں کے لئے اپنے دُعائوں کو مختص کرتے ہیں وہ رو رو کر اور بڑے بوجھ کے ساتھ اُن کے لئے خُدا سے نجات مانگتے ہیں۔

اور پھر ہم آگے بڑھیں تو ہم دیکھ سکتے ہیں کہ کیونکہ وہ انسانی جسم رکھتا تھا اس لئے وہ تھک جاتا تھا۔

آئیے ہم یوحنا کی انجیل اُس کے ۴ باب کی ۶ آیت کا مطالعہ کرتے ہیں جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

اور یعقوب کا گواں وہیں تھا پُناچہ یسوع سفر سے تھکا ماندہ ہو کر اُس کو نہیں پر یونہی بیٹھ گیا۔ وہ اُس سارے علاقے میں پھرتا تھا اور گاؤں گاؤں جا کر لوگوں میں خُوشخبری کی مُنادی کرتا، اُن کے بیماروں کو اچھا کرتا، بدروحوں کو نکالتا، اندھوں کو بینا کرتا، بہروں کو قوتِ سماعت دیتا، لنگڑوں کو چلتا کرتا، گونگوں کو زُبان دیتا اور ہر طرح کی بیماری سے نڈھال لوگوں کو شفا اور خُوشی عطا کرتا تھا۔ اور ہم جانتے ہیں کہ اُس زمانے میں آج کی طرح ذارلُح آمد و رفت کا بہتر انتظام نہیں ہوا کرتا تھا بلکہ لوگ دوسرے شہروں اور ممالک تک خُشکی کا سفر پیدا طے کیا کرتے تھے۔ اور خُداوند یسوع مسیح کی زمینی زندگی میں ہم دیکھ سکتے ہیں کہ جب لوگوں نے اُس کے بارے میں سُنا تو ہر وقت لوگ اُس کے پیچھے پیچھے رہتے تھے کہ اُس کی باتوں کو سُن

سکیں۔ اور وہ جہاں جاتا انہیں تعلیم دیا کرتا تھا اور اُن کے درمیان میں معجزات اور عجیب کاموں کو سرانجام دیتا تھا۔

وہ بہت زیادہ سفر پیدل طے کرتا تھا اور وہ جہاں بھی جاتا تھا اُسکا مختلف طرح کے لوگوں سے سامنا ہوتا تھا۔ بہت سے ایسے لوگ جنہیں تعلیم دیتے اُسے کچھ مشکلات کا سامنا بھی کرنا پڑتا تھا۔ اور بعض اوقات حالات اس قسم کے ہو جاتے تھے کہ اُسے وہاں سے نکلنا پڑتا تھا۔ یوں وہ اپنی زمینی خدمت کے دوران تھکاؤ کا شکار بھی ہوتا تھا جو کہ اُس کے انسان ہونے کا ثبوت ہے۔

وہ اُن کے ساتھ ساتھ سفر کیا کرتا تھا۔ وہ لوگ جو اُسے انسان نہیں مانتے ہیں وہ اس بات غور نہیں کرتے ہیں کہ اگر وہ انسان نہ ہوتا یا اگر وہ صرف خُدا ہوتا تو شاید وہ اُنے ساتھ اتنا زیادہ پیدل یا کشتی میں سفر نہیں کرتا۔ لیکن کیونکہ اُسے نے انسانی جسم اختیار کیا تھا اس لئے اُس نے ایک انسان کی مانند زمینی زندگی کو بسر کیا اور کبھی کبھی اپنی الہی قدرت کو شخصی کاموں کے لئے استعمال نہیں کیا بلکہ ہمیشہ لوگوں کی بھلائی اور نجات کے لئے اپنے خُدا ہونے کو ظاہر کیا تھا۔ یوں وہ ایک شہر سے دوسرے شہر تک کا سفر کیا کرتا تھا اور ایسا کرتے ہوئے وہ تھک جاتا تھا۔ اسی لئے ہم یہاں پر دیکھتے ہیں کہ وہ تھک کر یعقوب کے کنوئیں پر بیٹھ گیا۔ ہم پاک کلام میں سے ہی پڑھتے ہیں کہ روح تو مُستعد ہے مگر جسم کمزور ہے۔

شاید ہم اس قابل نہیں ہیں کہ اُس کی بشارت کے لئے اپنی زندگی کا بیشتر حصہ پیدل سفر کرتے اور لوگوں کو اُس کے بارے میں بتاتے ہوئے گزار دیں۔ لیکن ہم دیکھ سکتے ہیں کہ آج ہم اُس پہچانتے ہیں اور اُس کے بارے میں علم رکھتے ہیں جو کہ اُس کی زمینی خدمت کا ہی نتیجہ ہے۔ اکثر ہم اُس کے بارے میں پڑھتے ہیں کہ پہاڑ پر چلا گیا یا وہ اسے علاقوں میں بھی خدمت کیا کرتا تھا جو کہ پہاڑوں میں واقع ہوتے تھے یا کبھی کبھی ایسا بھی ہوتا تھا کہ وہ آرام کرنے کو بیٹھا ہی اور لوگوں کی ایک بھیڑ اُسے ڈھونڈتی ہوئی وہاں آ پہنچتی ہے۔ وہ اپنے شاگردوں کی مانند اُن کے ساتھ ساتھ چلا کرتا تھا۔ کلام مقدس میں سے بہت سے ایسے حوالا جات ہمیں ملتے ہیں جو اُس کے ان سفروں کے بارے میں بیان کرتے ہیں۔ اگر ہم دیکھنا چاہیں تو آئیے ہم مرقس کی انجیل اُس کے ۱۰ باب کی ۳۲ آیت کا مطالعہ کرتے ہیں جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

اور وہ یروشلیم کو جاتے ہوئے راستے میں تھے اور یسوع اُن کے آگے آگے جا رہا تھا۔ یہاں پر بیان کی جانے والی تصویر یہ ظاہر کرتی ہے کہ وہ آگے آگے چلتا ہوا اُن کی راہنمائی کر رہا تھا اور اُسکے شاگرد اُس کے پیچھے پیچھے جا رہے تھے۔

ایک جیتا انسان جو زندگی رکھتا ہے اُس میں زندگی کی اہم نشانی اُس کے اندر پایا جانے والا خُون ہوتا ہے۔ جو کہ اس بات کا ثبوت ہوتا ہے کہ اُس میں زندگی پائی جاتی ہے۔ اور یہ انسانی جسم کا حصہ ہے۔ تو ہم دیکھ سکتے ہیں کہ اُس کی انسانی صفات میں سے ایک اُسکا خُون ہے۔

لیکن یاد رکھیں کہ یہ وہ خُون ہے جو میرے اور آپ کے گناہوں کے لئے بہایا گیا تھا، جس میں ہم سب نے نجات پئی ہے۔ پُرانے عہد نامے میں جب کوئی عہد قائم کیا جاتا تھا تو دونوں طرف کے لوگوں کی درمیان میں کسی جانور یا پرندے کا خُون بہایا جاتا تھا جو اس بات کو ظاہر کرتا تھا کہ اب یہ عہد ناقابلِ تبدیل ہے اور جو فریق بھی اس عہد کو توڑے گا اُس کا خون بھی اسی طرح بہایا جائے۔ یوں وہ پرندوں یا جانوروں کے درمیان میں سے کاٹ کر اُس کے دونوں حصوں کو کچھ فاصلے پر رکھ دیتے تھے۔ اور پھر دونوں فریقین ایک ساتھ اُن کے درمیان میں سے گزرتے تھے۔ یوں یہ ایک پختہ عہد باندھا جاتا تھا۔ لیکن یہاں ہم دیکھ سکتے ہیں کہ خُداوند یسوع مسیح اپنے شاگردوں کے ساتھ جب آخری فسخ کھاتا ہے تو وہ اُن کے ساتھ ایک ابدی عہد باندھتا ہے جسے قائم کرنے کے لئے وہ اپنے خُون کو ہی پیش کرتا ہے جسے وہ کچھ دیر بعد اُن سب کے لئے صلیب پر بہانے کو تھا۔

آئیے ہم اپنی راہنمائی کے لئے دیکھتے ہیں متی کی انجیل اُس کا ۲۶ باب اور اُس کی ۲۸ آیت:

کیونکہ یہ میرا وہ عہد کا خُون ہے جو بہتیروں کے لئے گناہوں کی مُعافی کے واسطے بہایا جاتا ہے۔

اس کے علاوہ جب ہم نئے عہد نامے میں ایک شخص کے مرنے کی بابت پڑھتے ہیں جسے یسوع عزیز رکھتا تھا تو ہم دیکھتے ہیں کہ یسوع کے آنسو بہنے لگے۔ یہ آنسو اُس کی ذات میں پائے جانے والے جذبات کی عکاسی کرتے ہیں۔ وہ اُس شخص سے بے حد پیار کرتا تھا لیکن اُس کے

وہاں پہنچنے سے پہلے وہ مر چکا تھا۔ آئیے ہم اپنی راہنمائی کے لئے دیکھتے ہیں کہ یوحنا کی انجیل
۱۱ باب کی ۳۵ آیت میں یوں لکھا ہے کہ:
یسوع کے آنسو بہنے لگے۔

وہ رویا اور اُس کے اندر انسانی جذبات ظاہر ہوئے جو کہ اس بات کا ثبوت ہیں کہ وہ کامل
انسان تھا۔

اس کے بعد ہم دیکھتے ہیں کہ ایک انسان ہوتے ہوئے ہر ایک انسان کے لئے موت بے حد
ضروری ہوتی ہے، ایک نہ ایک دن ایسا ضرور آتا ہے جب اُسے موت کا مزہ چکھنا ہوتا ہے۔
کوئی بھی ایسا انسان نہیں ہے جسے موت نہ آئے۔

اگر ہم پُرانے عہد نامے کی تاریخ سے اچھی طرح سے واقف ہوں تو ہم جانتے ہوں گے کہ
خدا نے اپنے بندہ خوک کو اور اپنے بندہ ایلیمیاہ کو زندہ آسمان پر اٹھایا تھا۔ لیکن اس کے
علاوہ ہمیں کسی ایسے شخص کی گواہی نہیں ملتی ہے کہ کوئی انسان آسمان پر اٹھایا گیا ہو۔
لہذا ہر ایک انسان کے لئے موت بہت ہی ضروری ہے۔ ہم ان باتوں پر اس لئے غور کر رہے
ہیں کیونکہ ہم جانتے ہیں کہ یسوع مسیح کامل انسانی شخصیت رکھتا تھا اور وہ خدا ہونے کے
ساتھ ایک کامل انسان بھی تھا۔ اسے لئے ہمیں اُس کی موت کا واضح الفاظ میں تذکرہ ملتا
ہے۔ وہ ایک انسان کی مانند پیدا ہوا اور ایک انسان کی ہی مانند مر گیا۔ اگرچہ موت اُسے اپنے
قبضے میں نہیں رکھ سکتی تھی لیکن اُس نے اپنی جان باپ کے ہاتھوں میں سونپ دی تھی۔

اگر ہم متی کی انجیل اُس کے ۲۷ باب کی ۵۰ آیت کا مطالعہ کریں تو وہاں پر ہمیں یوں لکھا ہوا ملتا ہے کہ یسوع نے پھر بڑی آواز کے ساتھ چلا کر جان دے دی۔

اور پھر اسی تعلق سے اگر ہم لوقا کی انجیل اُسکے ۲۳ باب کی ۴۶ آیت کا مطالعہ کریں تو وہاں پر یوں مرقوم ہے کہ:

پھر یسوع نے بڑی آواز سے پُکار کر کہا اے باپ! میں اپنی روح تیرے ہاتھوں میں سونپتا ہوں اور یہ کہہ کر دم دے دیا۔

تو یہ وہ تمام حوالہ جات ہیں جو نئے عہد نامے میں ہمیں یسوع مسیح کے مکمل انسان ہونے کا ثبوت دیتے ہیں۔

ہم جانتے ہیں کہ اُس کے لئے بہت سے مختلف القاب استعمال کئے گئے ہیں جیسے کہ وہ خُدا کا برہ ہے جو ہمارے گناہوں کے فدیے کے لئے قربان ہو گیا، وہ ابدی سردار کاہن ہے جو انسان کی مخلصی کے لئے اپنی ہی خُون لے کر پاک ترین مقام میں داخل ہو گیا تھا، وہ خُدا کا بیٹا ہے جس نے خُدا اور انسان کے ملاپ کے لئے اور انسان اور خُدا کے درمیان دُوری کو ختم کرنے کے لئے اپنا آپ پیش کر دیا تھا اور اس کے علاوہ بہت سی ایسی باتیں پائیں جاتیں ہیں جن میں سے ہم دیکھ سکتے ہیں کہ اُسے کیا کہہ کر پُکارا یا یاد کیا جاتا ہے۔۔۔ لیکن ان تمام باتوں کے باوجود ہمیں اس بات کو بھی یاد رکھنے کی ضرورت ہے کہ وہ ایک ہی وقت میں خُدا اور ایک

کامل انسان بھی ہے۔ خُدا نے اُسے سارا اختیار بخشا ہوا تھا اور وہ ہی تھا جسے خُدا نے عدالت کا سارا کم سونپ دیا ہوا تھا۔

وہ پاک خُدا اور پاک انسان تھا، تاریخ اس بات کی گواہ ہے کہ کوئی بھی ایسا شخص کبھی بھی نہیں ہوا ہے جس نے گناہ نہ کیا ہو۔ لیکن وہ یعنی یسوع مسیح ہی پاک خُدا اور پاک انسان تھا۔ اُس نے پُکار کر کہا کہ تم میں سے کون ہے جو مجھ میں گناہ ثابت کرے۔ وہ خود خُدا تھا اور باپ اُس میں رہ کر کام کرتا تھا۔

لیکن کچھ باتوں کے بارے میں ہمیں یوں تذکرہ ملتا ہے کہ اُن کے بارے میں خُدا باپ ہی جانتا ہے۔ اسی طرح کی ایک آیت ہمیں مرقس کی انجیل ۱۳ باب کی ۳۲ آیت میں سے بھی ملتی ہے جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

لیکن اُس دن یا اُس گھڑی کی بابت کوئی نہیں جانتا۔ نہ آسمان کے فرشتے نہ بیٹا مگر باپ۔ اسی حوالے سے اگر ہم اعمال کی کتاب کے پہلے باب کی ۷ ویں آیت کا مطالعہ کریں تو وہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

اُس نے اُن سے کہا اُن وقتوں اور معیادوں کا جاننا جنہیں باپ نے اپنے ہی اختیار میں رکھا ہے تمہارا کام نہیں۔

اُس نے یہ نہیں کہا کہ میں نہیں جانتا ہوں بلکہ یہ کہا کہ تمہیں اُن کے بارے میں سوچنے کی ضرورت نہیں ہے۔

بہت سے لوگ ہیں جو یہ خیال کرتے ہیں کہ یسوع مسیح انسانی شکل اختیار کر لینے کے بعد صرف انسان ہی تھا اُس کا اُس کی ساری زمینی زندگی میں خدائی صفات کے ساتھ کوئی واسطہ نہیں تھا۔ اُن کے مطابق انسانی جسم اختیار کرنے کے بعد وہ خدائی صفات سے الگ ہو گیا تھا۔

لیکن آئیے ہم اپنی بہتر راہنمائی کے لئے خُدا کے پاک کلام میں سے دیکھتے ہیں کہ فلپیوں ۲ باب کی ۵ سے ۱۱ آیت میں یوں مرقوم ہے:

ویسا ہی مزاج رکھو جیسا مسیح یسوع کا بھی تھا۔ اُس نے اگرچہ خُدا کی صورت پر تھا خُدا کے برابر ہونے کو قبضے میں رکھنے کی چیز نہ سمجھا۔ بلکہ اپنے آپ کو خالی کر دیا اور خادم کی صورت اختیار کی اور انسانوں کے مُشابہ ہو گیا۔ اور انسانی شکل میں ظاہر ہو کر اپنے آپ کو پست کر دیا اور یہاں تک فرمانبردار رہا کہ موت بلکہ صلیبی موت گوارا کی۔ اسی واسطے خُدا نے بھی اُسے بہت سر بلند کیا اور اُسے وہ نام بخشا جو سب ناموں سے اعلیٰ ہے۔ تاکہ یسوع کے نام پر ہر ایک گھٹنا جھکے۔ خواہ آسمانیوں کا ہو خواہ زمینوں کا۔ خواہ اُن کا جو زمین کے نیچے ہیں۔ اور خُدا باپ کے جلال کے لئے ہر ایک زبان اقرار کرے کہ یسوع مسیح خُداوند ہے۔

اگر ہم اسی حوالے کی ۶ اور ۷ آیت کو دیکھیں تو وہاں پر ہمیں ملتا ہے کہ:

اُس نے اگرچہ خُدا کی صورت پر تھا خُدا کے برابر ہونے کو قبضے میں رکھنے کی چیز نہ سمجھا۔ بلکہ اپنے آپ کو خالی کر دیا اور خادم کی صورت اختیار کی اور انسانوں کے مُشابہ ہو گیا۔

اُس نے کیوں خادم کی صورت اختیار کی؟ اِس سے کیا مُراد ہے؟

کیا وہ واقعی خادم بنا گیا تھا؟ کیا اُس نے صرف عارضی طور پر ہی ایسا کیا تھا یا وہ حقیقی معنوں میں خادم بن گیا تھا؟

ہم اُس کی خدمت جیسی خدمت ساری تاریخ میں سے نہیں ڈھونڈ سکتے ہیں۔ اُس نے اپنی جان کو دُکھ دے کر ہمیں گناہ کی قید سے آزاد کروایا ہے۔

آئیے ہم اُس کی خدمت اور اُس کے خادم بن جانے کی بابت یسعیاہ کی کتاب میں سے مزید مدد کے لئے دیکھتے ہیں کہ یسعیاہ ۵۳ باب کی ۱۱ اور ۱۲ آیت میں اُس کے بارے میں کیا بیان کیا گیا ہے۔ جہاں پر خداوند کا بندہ خدا کے کلام کو یوں بیان کرتا ہے:

اپنی ہی جان کا دُکھ اُٹھا کر وہ اُسے دیکھیگا اور سیر ہوگا۔ اپنے ہی عرفان سے میرا صادق خادم بہتوں کو راستباز ٹھہرائے گا کیونکہ وہ بد کرداری خود اُٹھالے گا۔ اِس لئے میں اُسے بزرگوں کے ساتھ حصہ دونگا اور وہ لوٹ کا مال زور آوروں کے ساتھ بانٹ لیگا۔ کیونکہ اُس نے اپنی جان موت کے لئے اُنڈیل دی اور وہ خطاکاروں کے ساتھ شمار کیا گیا تو بھی اُس نے بہتوں کے گناہ اُٹھائے اور خطاکاروں کی شفاعت کی۔

اور پھر آئیے اِسی تعلق سے کچھ اور حوالا جات کو پاک کلام میں سے دیکھتے ہیں۔

یوحنا ۱۷ باب کی ۵ آیت:

اور اب اے باپ! تُو اُس جلال سے جو میں دُنیا کی پیدائش سے پیشتر تیرے ساتھ رکھتا تھا
مُھے اپنے ساتھ جلالی بنا دے۔

۲ کرنتھیوں ۸ باب کی ۹ آیت:

کیونکہ تم ہمارے خُداوند یسوع مسیح کے فضل کو جانتے ہو کہ وہ اگرچہ دو لتمند تھا مگر تمہاری
خاطر غریب بن گیا تاکہ تم اُس کی غریبی کے سبب سے دو لتمند ہو جاؤ۔

مرقس ۱۰ باب کی ۴۲ سے ۴۵ آیت:

مگر یسوع نے اُنہیں پاس بُلَا کر کہا کہ تم جانتے ہو کہ جو غیر قوموں کے سردار سمجھے جاتے ہیں
وہ اُن پر حکومت چلاتے ہیں اور اُن کے امیر اُن پر اختیار جتاتے ہیں۔ مگر تم میں ایسا نہیں
ہے بلکہ جو تم میں بڑا ہونا چاہے وہ تمہارا خادم بنے اور جو تم میں اول ہونا چاہے وہ سب کا
غلام بنے۔ کیونکہ ابنِ آدم بھی اِس لئے نہیں آیا کہ خدمت لے بلکہ اِس لئے کہ خدمت کرے
اور اپنی جان بہتروں کے بدلے فدیے میں دے۔

یہ کیا نہیں ہے! خُدائی کو چھوڑ دینا (اِس کا جو بھی ممکنہ مطلب ہو سکتا ہو)

علمِ الہیات کی رُو سے: اُس نے اپنی خُود مُختار الہی قُدرت کے اختیار اور جلال کو استعمال نہیں

کیا (ایک موعودہ محدود مدت تک کے لئے)

آئیے ہم آج کی اس ساری بات چیت کو یہیں پر ختم کرتے ہیں اور خُدا سے آج کے لئے برکت اور آئندہ کے لئے راہنمائی مانگتے ہیں۔ آئیے ہم دُعا کریں:

خُدا ہمارے آسمانی باپ ہم تیرا شکر کرتے ہیں اس خوبصورت موقع کے لئے جو تُو نے ہمیں عطا کیا ہے۔ ہم تجھ سے منت کرتے ہیں کہ ہم ہمیشہ تجھ میں خوشی منائیں اور تیری مرضی کو اپنی زندگی میں اہم جانیں۔ بخش کہ ہم لوگوں کو پیار، مُسکراہٹ، دیکھ بھال، توجہ اور تیرے کلام میں کی راہنمائی کی بدولت تیرے لئے جیت سکیں۔ بخش کہ ہم اپنے لئے اپنے خاندان اور ساتھی انسانوں کے لئے برکت کا باعث بن سکیں۔ ہم ایک دوسرے کے ساتھ مہربانی کے ساتھ پیش آئیں۔ ہمیں فہم عطا کر اور بخش کہ ہم تیری پہچان میں آگے بڑھتے جائیں۔ ہم دل سے تیرے شکر گزار ہیں تیرے اس پیار کے لئے اور ہم انسانوں کے ساتھ قائم تیرے تعلق کے لئے۔ تیرے پیارے بیٹے کے لئے اور اُس کے ساتھ قائم تیرے تعلق کے لئے ہم تیرا شکر کرتے ہیں۔ بخش کہ ہم دوسروں کو تیری مرضی کے بارے میں واضح طور بتا سکیں تاکہ لوگ اپنی زندگیوں کو اُس کے مطابق گزارتے ہوئے خوش و خرم، فضل سے بھرپور اور گناہ سے آزاد زندگی بسر کر سکیں۔ اپنے پیارے بیٹے کی خاطر ہمیں بخش کہ ہم اُس میں آنے والے سارے وقت میں خوشیاں پاسکیں۔ اُسی کے مقدس نام سے یہ سب کچھ تجھ سے مانگتے ہیں سُن اور بخش دے۔ آمین